

İZ DERGİ

İZMİR'İN DERGİSİ / AĞUSTOS 2021 / SAYI: 59 / FİYAT: 20 TL

**Müsilajın sebebi
Deniz Patlıcanı
avcılığı değildir**

**Mahir Polat:
▶ iktidara İzmir modelini
tavsiye ederim**

35

**SORUDA
Yılmaz
Özdil**

**Özgür Özel'le
erken seçim
söleşisi**

**TUNÇ SOYER:
Ekmeği büyüttük**

gençlik
hayallerim
GERÇEKLEŞİYOR

Zeynep Altıok Akatlı:
Soyer ve Yetişkin'den
öğrenecek çok şey var

Ateş İlyas Başsoy:
Başkanların işini çok
iyi yapmaları yetmez

Hakan Bodrumlu:
Seferihisar, ülkenin
tarımı için umuttur

ISSN 0254-8011

9 770254 801375

TÜRKİYE'NİN EN **GÜÇLÜ** BİNASI

İZMİR'DE!

Çelik, cam ve betondan,
dünyaca ünlü ikonik binalarla aynı özelliklerde
inşa edilen Biva Tower, **İzmir**'de tamamlanıyor!

BİVA TOWER

Yapısal Çelik
Teknolojisiyle İnşa Edildi.

EMPIRE STATE
1932 NY US

BİVA TOWER
2021 İzmir TR

AVRUPA'NIN
EN YÜKSEK YAPISAL
ÇELİK BİNASI

KRİSTALİKİRİLER

BİVA
444 30 31
www.biva.com.tr

Sınırlı Sayıda Dairede Ön Talep Toplama ve
Davet Yöntemiyle Satış İçin
Şimdi Kayıt Olun.

Çocukluk hayali

Son 10 yıl için, İzmir'in 'yıldızı en çok parlayan' ilçesi hangisidir diye sorsak, te-reddütsüz 'Seferihisar' cevabını alırız.

'Sakin Şehir' Seferihisar'ın 'değerini' büyük oranda hayaller katladı. 2 yıl önce ise bu parlayan yıldız, İzmir'e Büyükşehir Belediye Başkanı çıkardı.

Şimdilerde Seferihisar'ı, Tunç Soyer'li dönemde uzun yıllar CHP İlçe Başkanı olarak görev alan İsmail Yetişkin yönetiyor. Bisiklete binen, çocuklarla oynayan 'koca' olduğu kadar naif bir isim İsmail Başkan. Tunç Soyer'in "Seferihisar'ın potansiyeli"ni yazdığı bu sayıda, 'Koca Başkan'ın çocukluk hayallerinden yola çıktık. Ne güzeldir değil mi çocukluk hayalleri? Hele sadece bir kişiyi değil de bir kenti ilgilendiriyorsa... Hele hele gerçekleşme imkânı ortaya çıktıysa...

Zeynep Altıok, harika bir tura çıkarıyor bizi; Mahir Polat mücadele dinamizmine vurgu yapıyor; Özgür Özel 'çok yakın bir değişimin' işaretlerini veriyor.

İçeride sizi keyifle hazırlanmış bir sayı bekliyor.

Bir sonraki sayıda İzmir'in başka bir harika ilçesinde buluşmak üzere...

Ümit Kartal

İMTİYAZ SAHİBİ

Ege İz Gazete
Basın Yayın
Reklamcılık
San. ve Tic. A.Ş. adına
Ümit Kartal

Yazı İşleri Müdürü (Sorumlu)

Yağız Barut

Genel Koordinatör

Özgür Coşkun

Reklam Sorumlusu

Pınar Teke

HABER MERKEZİ

Nil Kahramanoğlu
Gizem Taban
Ömer Dinç
Şermin Çolak
Tuğçe Kaş
Efe Can Tan

ANKARA TEMSİLCİSİ

Yasin Aksu

GRAFİK

Hürrem Karaoğlu

HUKUK DANIŞMANI

Av. Pınar Gürsoy Kılınç

Yönetim Yeri Adresi

Alsancak Mahallesi,
1478 Sk.,
Maliki İşhanı,
Kat:5 Daire: 505
(35220) Konak-İzmir

TELEFON

0232 502 44 88

E-MAIL

izgazete@gmail.com

SAYI: 59

FİYAT: 20 TL

BASIM TARİHİ

04.08.2021

BASIM YERİ

ENKİ MATBAACILIK
Tuna Mah. Sanat Cad.
No:41 Çamdibi –
Bornova / İzmir
Sertifika No: 35787

TELEFON

0232 469 51 00

ABONELİK İÇİN İBAN NO

TR38 0001
0009 8327
9763 2550 01
Ziraat Bankası
Ümit Kartal

ISSN

2548-0197

Yazıların
sorumluluğu
yazarlarına aittir.

İsmail
Yetişkin
Seferihisar
Belediye
Başkanı

'GENÇLİK
HAYALLERİM
BİR BİR GERÇEK
OLUYOR'

“Elimde sihirli değnek yok ve hiçbir zaman olmayacak ama ‘kendi yaşadığım yeri siyasetle değiştirebilirim’ diye düşündüm hep. Seferihisar ticari, sosyal, ekonomik, kültürel vb. her yönden daha iyi yerlerde olsun diye çalıştım, çalışmaya devam ediyorum. Bunun için küçük yaşlarda siyasete girdim ve devamlı siyaset içinde kaldım.”

YAĞIZ BARUT

Seferihisar’da doğup büyümüş, çocukluğundan itibaren siyasetin içinde yer almış, CHP’de gençlik kolları ve ilçe başkanlıkları yapmış, en sonunda da sokaklarında koşturduğu, gençliğinde hayaller kurduğu, esnaflık yaptığı, ekmeğini yiyip suyunu içtiği ilçeye belediye başkanlığı yapmak nasip olmuş genç başkan İsmail Yetişkin ile çok özel bir söyleşi yaptık.

Seferihisar Belediyesi’nin internet sayfasında Başkan Yetişkin için, “İdeal bir toplum ve güzel Seferihisar için siyaseti hep önemsendi” ifadeleri kullanılmış. Biz de söyleşimizi bu cümle üzerine kurguladık; çocukluk ve ilk gençlik yıllarında ‘güzel Seferihisar’ için kurduğu hayaller, siyasete bakış açısı, başkan olarak yaptıkları...

‘HAYATIM, SİYASETİN İÇİNDE GEÇTİ HEP’

Sayın Yetişkin, siyaseti, yaşadığınız yeri dönüştürme sanatı olarak mı görüyorsunuz? Bu yüzden mi çocuklukta itibaren siyaset içindesiniz?

Gayet tabii... Benim kendime ait birçok iş ve iş yerim oldu ama hiçbir zaman kendi işimi yapamadım. Kahvehanem, sanayide tel baskı imalâthanem, mandalina bahçelerim ve zeytinliklerim vardı ama hiçbirisiyle kendim ilgilenemedim. Çünkü benim hayatım hep siyaset içerisinde geçti.

Elimde sihirli değnek yok ve hiçbir zaman olmayacak ama ‘kendi yaşadığım yeri siyasetle değiştirebilirim’ diye düşündüm hep. Seferihisar ticari, sosyal, ekonomik, kültürel vb. her yönden daha iyi yerlerde olsun diye çalıştım, çalışmaya devam ediyorum. Bunun için küçük yaşlarda siyasete girdim ve devamlı siyaset içinde kaldım.

‘SOKAKLARA BAYRAK ASARAK BAŞLADIM’

Nasıl girdiniz peki siyasete? Ailenizin etkisi var mı?

Ben çocukken babam ve annem CHP’de ilçe yönetimindediler. Ben de 13-14 yaşlarındayken sokaklara parti bayraklarımızı asarak başladım, 17 yaşında gençlik kollarına katıldım ve ilk seçimde başkan oldum. Daha sonra ilçe yönetimine geçtim ve ilçe başkanlığı yaptım. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımız Tunç Soyer’ın Seferihisar’daki belediye başkanlığı döneminde yaklaşık 9-10 yıl CHP İlçe Başkanlığı yaptım. Son olarak da Seferihisar’da belediye başkanı oldum ve şimdi çocukluk hayallerimi gerçekleştirmeye başladım.

'ÇOK HEYECANLANMIŞTİM'

Neydi o hayalleriniz? Seferihisar nasıl bir ilçeydi çocukluğunuzda?

O zamanlar kendi içine kapalı 10-15 bin nüfuslu bir ilçeydik. Mesela şuanda çok meşhur olan Sığacık bir balıkçı kasabasıydı ve ismini bilen yoktu. Mandalınadan ve tarımdan da insanlar geçimini sağlardı ama bugün baktığımızda turizm çok öne çıkmaya başladı. Turizmle de Tunç Başkan döneminde tanıştık. O dönemlerde turizmi sadece büyük oteller yapıyordu, onlar da tam pansiyon olduğu için esnafa katkısı olmuyordu. Biz de gençliğimizde 'keşke turizmden de para kazanabilsek' diye hayal ediyorduk. Mesela hemen karşımızda Yunanistan'ın Samos Adası var, elimizi uzatsak yetişeceğimiz o kadar yakın ama bugüne kadar hiçbir irtibat sağlanamamış. Tunç Başkan sağ olsun, Samos-Seferihisar feribot seferlerini başlattığında çok heyecanlanmıştım. 'Çocukluk hayalim gerçek oluyor' diye düşünmüştüm. Hatta ilk feribot seferine de katılma fırsatı buldum. Yine Tunç Başkan döneminde başlayan ama açılışı bize nasip olan bir kalıcı gümrük kapısı hayalimiz vardı. Daha önceden Türkiye'ye yatla, tekneyle gelen kişiler bizi tercih etmiyordu çünkü gümrük kapısı olmadığı için gelenler vize almak için Çeşme Limanı'na gitmek zorunda kalıyordu. Şimdi kalıcı kapı olduğu için rahatlıkla bizi tercih ediyorlar, turizm bu şekilde gelişmeye başladı. Yine yerli turistler de en büyük geçim kaynaklarımızdan bir tanesi oldu.

'SEFERİHİSAR ARTIK TERCİH EDİLİYOR'

Çocukluğumda aklımda olan şeylerden birisi de üretici pazarlarıydı. Çok iyi hatırlıyorum; üreticimiz yetiştirdiği malı İzmir Hali'ne götürürdü, borçlu dönerdi. Tunç Başkanımızın başlattığı ve bizim üstüne ekleyerek devam ettirdiğimiz üretici pazarları sayesinde İzmir halkının buraya gelmesini sağladık. Yöresel lezzetleri ön plana çıkardık, insanlar Seferihisar'ı tercih etmeye başladılar.

Bugün Çeşme ekonomik anlamda çok çok yüksek ama Seferihisar'a gelen tatilci bütçesine göre her türlü imkânı buluyor. Bizim her türlü misafiri ağırlama şansımız var. Mesela biz, Sığacık'ın bu noktaya geleceğini hiç hayal etmezdik. Sığacık Kaleiçi şimdi turizm merkezi haline geldi. Bunda geçmiş dönem Büyükşehir Belediye Başkanımız Aziz Kocaoğlu'nun da payı var tabii. Restorasyon ve peyzaj anlamında yapılanlar, ev pansiyonculuğunu geliştirdi. Özetle şunu söyleyebilirim; tarımda, turizmde, tarihi ve kültürel değerler anlamında gençlik hayallerim bir bir gerçekleşiyor.

'AYNI ASMANIN KORUKLARIYIZ'

Aziz Kocaoğlu'nun ve Tunç Soyer'in isimlerini dile getirdiniz. Siyaseten, 'Sürekliliğin bir parçasıyım' diyorsunuz o zaman değil mi? Hikâye aslında topyekûn yazılıyor.

Tabii ki öyle. Biz aynı asmanın koruklarıyız. Bizim düşünce yapımız aynı olduğu için güzel olan şeyleri devam ettiriyoruz. Dediğim gibi Sığacık eskiden balıkçı kasabası olarak görülürdü, kadınlar kocasının eline bakardı eve bir şeyler getirsin diye... Şimdi istisnasız herkes para kazanıyor. Kadınlar ovadaki otları toplayıp satıyor ya da o otlardan börek yapıp satıyor. Her şey para etmeye başladı. Çok önemli bir canlılık oldu ilçemizde. Bunların hepsini de biz birlikte yaptık.

“Tunç Başkanımızın başlattığı ve bizim üstüne ekleyerek devam ettirdiğimiz üretici pazarları sayesinde İzmir halkının buraya gelmesini sağladık. Yöresel lezzetleri ön plana çıkardık, insanlar Seferihisar’ı tercih etmeye başladılar.”

katma değeri yüksek kent

'Her şey para etmeye başladı' dediniz ya, aslında Seferihisar'ın en önemli özelliği sanırım bu. Ürünlere katma değer de katıyorsunuz siz...

Aynen öyle. Örneğin; mandalınayı yaş sebze olarak satmak artık çok gelir getirmiyordu. Yaptığımız Ar-Ge çalışmaları sonrasında 'mandalınayı kurutalım' dedik. 10 kg mandalınadan 1 kg kuru mandalina elde ediyoruz fakat katma değeri çok yüksek...1 kg kuru mandalina 70-80 lirayken 10 kg yaş mandalınanın ise değeri geçen sene 20 liraydı... Bu ürünümüzü seri üretime alıp tüm Türkiye'ye yaymak ve okul kantinlerine koyup öğrencilerin sağlık gıda yemesini de sağlamak istiyoruz. Mevsimine göre enginar, zeytin kurutuyoruz. Tabii yöremizde en bol bulunan mandalınaya daha çok önem veriyoruz.Mesela lavanta... Tunç Başkan döneminde Turgut Köyü'nde belediyeye ait 2 buçuk dönümlük bir araziye lavanta ektik.

Lavantanın yağını aldık, sabunlar yaptık, parfümeri sanayiinde kullanılmasını sağladık. Öte yandan lavanta tarlalarında düğün fotoğrafçılığı üzerinden

bile yurttaşımız artık para kazanmaya başladı. Evlenecek ya da nişanlanacak insanlar, müthiş bir görsel şöleni olduğu için dış çekimlerini lavantaların arasında yapıyor. Lavanta tarlası sahibi de bunun için kiralama ücreti alıyor.

Karakılçık buğdayında da benzer bir hikaye var. Tohum takas şenliklerinde tülbentin içine sarılmış bir avuç buğday aldık. Bunun, Türkiye'nin hiçbir yerinde bulamayacağımız atalık karakılçık buğdayı olduğunu anladık. İlk olarak bu tohumu saksı gibi bir şeyin içine diktik, sonra 500 m² bir yere diktik. Şuan Seferihisar'da 600 dönümlük arazide karakılçık buğdayı hasadı yapılıyor. Ayrıca Tire ve Menemen ovalarında da Büyükşehir katkılarıyla bu tohum ekiliyor. Bunun gelişmesinden ve dağılmasından da mutlu oluyoruz, çünkü çok sağlıklı bir gıda. Yaptığımız en iyi işlerden birisi bence budur. Karakılçık, Seferihisar'da artık birçok evin geçim kaynağı haline gelmiş bir ürün oldu.

"Hemen karşımızda Yunanistan'ın Samos Adası var, elimizi uzatsak yetişeceğiz o kadar yakın ama bugüne kadar hiçbir irtibat sağlanamamış. Tunç Başkan sağ olsun, Samos-Seferihisar feribot seferlerini başlattığında çok heyecanlanmıştım. 'Çocukluk hayalim gerçek oluyor' diye düşünmüştüm."

'SORUMLULUĞUMU ÇOK İYİ BİLİYORUM'

Seferihisar, değerini siyaseten de ortaya koydu aslında... Koltuğu devraldığınız Tunç Soyer bugün İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı, bunun sizin üzerindeki sorumluluğu nedir?

Koltuğu devraldığım başkanımın sorumluluğunu çok iyi biliyorum ve elimden geldiği kadar da halka yansıtmaya çalışıyorum. Vaatlerimizi yerine getirmek için çabalıyorum. Ülkedeki ekonomik kriz izin vermediği noktada da Tunç Başkanımızdan destek isteyebiliyorum. Bu anlamda çöp sorunundan tutun konut sorununa kadar tüm sorumluluklarımın gece gündüz takibindeyim. Burada yeri gelmişken tüm belediye çalışanları arkadaşlarıma da çok teşekkür ederim, beni hiçbir zaman yalnız bırakmadılar. Çünkü bu bahsettiğimiz sorumluluk sadece benim değil, onların da sorumluluğuydu. Hepsini elinden geleni yaptı ve yapmaya devam ediyor.

“Kapım herkese açık, kimseden çekinmem, hizmet üretirken de partilere bakmam. Bu yüzden de partimizin oyları artıyor. Bu konuda iddialıyım; yüzde 54 ile kazandık ama bir sonraki dönem yüzde 64 ile kazanırım. Çünkü kimseyi kimseden ayırmadan hizmet ediyorum. Ayrıca kimseye faydasının olmayacağını bildiğim için kavgalara asla dahil olmuyorum. Seferihisar’da bir şeyleri başaracaksak eğer birlikte başaracağız.”

‘BİZ BUNA ASLA İZİN VERMEYİZ!’

Tunç Soyer ve sizin döneminizin kıyaslamaları yapıyor mu? Çünkü bu konu siyasi istismara çok açık!

Biz buna asla izin vermeyiz. Ne Tunç Başkanım ne de ben, isimlerimizi başkalarına kullandırtmayız. Bugüne kadar Tunç Başkanım ne yaptıysa her şeyiyle arkasındayım. Kendisi de benim Seferihisar’da yaptıklarımın arkasında durdu ve durmaya devam edeceğine inanıyorum. Bizim aramızda yarış asla ama asla olmaz. Öyle bir kıyaslama yapacak olanlara da gereken cevabı veririz. Seferihisar’da yapılan tüm iyi işleri sürdürmeye devam ediyoruz, yarım kalanları da yine Tunç Başkanımın desteğiyle tamamlıyoruz.

‘SONRAKİ DÖNEMİ YÜZDE 64’LE ALIRIM’

Peki belediye başkanı olarak nasıl bir hizmet anlayışı sürdürüyorsunuz? Önümüzdeki dönem için iddianız var mı?

Seçimi kazandığım akşam, ‘herkesin belediye başkanını olacağım’ diye söyledim. Böyle bir başkan olduğumu da bugün herkes söyler. Çünkü biz, hizmet üretirken partilere bakmayız. Zaten bunu ayırmanız da mümkün değil, bu sokakta şu partili var, bu sokakta bu partili var denir mi! Kapım herkese açık, kimseden çekinmem. Başka partilerin ilçe başkanlarıyla rahatlıkla konuşup bir araya gelebilirim. Bu yüzden de partimizin oyları artıyor. Bu konuda iddialıyım; yüzde 54 ile kazandık ama bir sonraki dönem yüzde 64 ile kazanırım. Çünkü kimseyi kimseden ayırmadan hizmet ediyorum. Ayrıca kimseye faydasının olmayacağını bildiğim için de kavgalara asla dahil olmuyorum. Seferihisar’da bir şeyleri başaracaksak eğer birlikte başaracağız.

“O zamanlar kendi içine kapalı 10-15 bin nüfuslu bir ilçeydik. Mesela şuanda çok meşhur olan Sığacık bir balıkçı kasabasıydı ve ismini bilen yoktu. Mandalinadan ve tarımdan da insanlar geçimini sağlardı ama bugün baktığımızda turizm çok öne çıkmaya başladı. Turizmle de Tunç Başkan döneminde tanıştık. O dönemlerde turizmi sadece büyük oteller yapıyordu, onlar da tam pansiyon olduğu için esnafa katkısı olmuyordu. Biz de gençliğimizde ‘keşke turizmden de para kazanabilsek’ diye hayal ediyorduk.”

‘HALKIN PARASI İÇİN 3 KERE DÜŞÜNÜRÜM’

Ayrıca şunu da söyleyeyim. Seferihisar Belediye Başkanı olduğum günden beri tasarruf tedbirleriyle yaşıyorum. Halkımızın parasını harcarken ne kadar titiz davrandığımızı herkes bilir. Kendi paramı bu kadar kıymetli harcasaydım, bu kadar hesaplı davransaydım şimdi çok farklı bir zenginliğim olurdu. Ama halkın parasını harcarken bir değil üç kere düşünüyorum. Çok şükür alnımız açık, akşam yattığım zaman rahatlıkla uyuyorum. Kimseye de verilemeyecek bir hesabımız yok.

“Bugüne kadar Tunç Başkanım ne yaptıysa her şeyiyle arkasındayım. Kendisi de benim Seferihisar’da yaptıklarımın arkasında durdu ve durmaya devam edeceğine inanıyorum. Bizim aramızda yarış asla ama asla olmaz. Öyle bir kıyaslama yapacak olanlara da gereken cevabı veririz. Seferihisar’da yapılan tüm iyi işleri sürdürmeye devam ediyoruz, yarım kalanları da yine Tunç Başkanımızın desteğiyle tamamlıyoruz.”

‘AÇLIĞIN VE SAĞLIĞIN TASARRUFU OLMAZ’

Partinin Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu da tüm belediye başkanlarından böyle bir anlayışı istiyor zaten.

Aynen öyle... Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu her zaman söyler; ‘İlçenizde hiçbir çocuk yatağa aç girmeyecek’ diye. Bizim pandemi-den önce ortalama 300 kişilik sosyal yardım desteğimiz vardı. Bu aylık olarak yapılan rutin bir destekti. Pandemi sürecinde ise bu sayı bin 200’e çıktı. Ne yazık ki ülkemizde yoksulluk arttı, işsizlik aldı başını gitti. Ama biz, ihtiyacı olan her eve girmeye çalışıyoruz. Az önce ‘halkın parasını dikkatli harcıyorum’ dedim ama şunu da vurgulamış olayım ki açlığın ve sağlığın tasarrufu olmaz. Bunlardan kısınamazsınız.

‘CITTASLOW, KONTROLLÜ BİR BÜYÜME SAĞLAR’

Cittaslow (Sakin Şehir) ile bitirelim söyleşimizi... Şunu merak ediyorum; Cittaslow kriterleri çok güzel ama Seferihisar da bir cazibe merkezi sonuçta... Buradaki insan yoğunluğu artıkça, sorunlar da bir o kadar büyüyordur. Nasıl bir denge gözetiyorsunuz?

Bizim olması gereken yazlık nüfusumuz 150 bin civarında ama şuanda yaklaşık 300 bin kişiyi ağırlıyoruz. İlçedeki kayıtlı nüfusumuz ise 48 bin 700... İller Bankası’ndan da kayıtlı nüfusumuza göre pay alıyoruz, yani 48 bin kişilik payla 250 bin kişiye hizmet etmeye çalışıyoruz. Böyle bir adaletsizlik var. Bu anlamda da trafik ve alt yapı sorunları yaşıyoruz tabii ki ama her ne olursa olsun Cittaslow kriterlerinden asla vazgeçmiyoruz. Çünkü CittaSlow, insanların mutlu yaşamasını sağlarken kentin de kontrollü büyümesine olanak sağlar.

başka bir hayatı önceleyen adımlar

Bir önceki sayfalarda okuduğunuz özel söyleşimizde, Seferihisar Belediye Başkanı İsmail Yetişkin; “Çocukluk ve gençlik hayallerim bir bir gerçek oluyor” demişti. Başkanın bu sözünden yola çıkarak son 2 buçuk yılda; salgın, deprem, tsunami ve ülkedeki mevcut ekonomik krize rağmen Seferihisar’da neler yapıldığını mercek altına aldık. Gördük ki başkan ve ekibi; çiftçi, esnaf, sanatçı, sporcu, öğrenci, kadınlar ve tabii ki ülkemizin kanayan yarası olan ihtiyaç sahibi yurttaşlarımız için elinden geleni yapmış. Bu arada Seferihisar’ın gerek alt yapısı gerek üst yapısı için de önemli adımlar atılmış.

‘Hayvancılıkta çığır açacak bir model’

Tüm köylerde üreticiye ücretsiz hindi dağıtımı gerçekleştirildi. Daha az yem ve daha ucuz girdilerle yetiştirilen hindilere, belediye alım garantisi de verdi. Pandemiden olumsuz etkilenen çiftçiyi iş sahibi yapmak ve üretime katmak amacıyla başlatılan projenin ilk etabında Düzce Köyü’ndeki 75 aileye 1500 hindi dağıtıldı. Salma Hindi Projesi ile birlikte Seferihisar köylerinde hindi üreticiliğini başlatarak toplumun kırmızı ete eş değer besin ihtiyacını karşılayacak alternatif hayvancılığın geliştirilmesi amaçlanıyor. Başkan Yetişkin, projenin hayvancılıkta çığır açacak bir model olduğunun altını çizirken ülkemizde hayvancılığa yeni bir model kazandıracaklarını ifade ediyor.

Zeytin ağaçları için mücadeleye devam

Seferihisar’ın Orhanlı köyünde yapılması planlanan jeotermal enerji santrali (JES) projesi için bölgedeki asırlık zeytin ağaçları kesildi. Başkan Yetişkin “Zeytinimi katletme” diyerek yaşam mücadelelerini sonuna kadar sürdüreceğini vurguladı. Asırlık zeytin ağaçlarının kesilmesinin hiçbir şekilde kabul edilemez olduğunun altını çizen Yetişkin “Köyümüz binlerce yıldır zeytincilikle geçinen, zeytinyağı üreterek yaşayan bir köy. Bu topraklar tarih kokuyor, birçok medeniyete ev sahipliği yapmış zeytin ağaçlarımız hepsinin yaşamına tanıklık etmiş. Atalarımızdan emanet aldığımız ağaçlarımızın bizden sonra da yaşamaya devam etmesi için mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz” dedi.

Lavantanın değeri gitgide büyüyor

Seferihisar Belediyesi’nin 2015 yılında üreticilere katma değeri yüksek, alternatif bir ürün olarak sunduğu lavanta çiçeğinin Turgut Köyü’nde hasadı yapıldı. Başkan Yetişkin, “6 dönüm lavanta ektik, Seferihisar toprakları bize 100 dönümden fazla lavanta verdi. Topraklarımızın bereketi doğru yönetilirse inanıyorum ki bizi o zaman arşa çıkaracaktır. 10 üretici başladığımız kokulu serüvenimiz, şu anda 100 dönümlük bir alana yayıldı. Artık Seferihisar’da lavantanın yanı sıra, yan ürünleri de üretiliyor. Ekonomiye kazandırılması ile lavantanın katma değeri kat kat arttı” diye konuştu.

Seferihisar bir sanat üretim merkezi olmalı

Seferihisar Belediyesi ve Abderalılar Sanat Derneği iş birliği ile Sanatçı Sinan Yasdımın küratörlüğünde Uluslararası Resim Çalıştayı yapıldı. Seferihisar Belediyesi Kent Belleği ve Anı Evi'nde düzenlenen çalıştaya üç farklı ülkeden 7 sanatçı katıldı. Çalıştay sürecinde sanatçılar; Farida Hamitovna, Teymur Ağaloğlu, Taha İsmail Elgün, Mustafa Mutlu, Ömer Çam, Olcay Kahraman ve Zeki Serbest tarafından hazırlanan eserler 6 gün boyunca sergilendi. Başkan Yetişkin "Kentimizi evrensel bir sanat üretim merkezi ve kültür sanat başkenti haline getirmek için çalışıyoruz. Dünyanın farklı yerlerinden sanatçıları Seferihisarlılara buluşturmaya devam edeceğiz" ifadelerini kullandı.

Seferihisar'da üretilen İstanbul'a da gidecek

Seferihisar Belediye Başkanı İsmail Yetişkin, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nu ziyaret etti. Görüşmede, Seferihisar mandalinasının aracısız bir şekilde tüketiciyle buluşturulması için iş birliği yapılmasına karar verildi. Mandalina başta olmak üzere Seferihisar'da üretilen sebze ve meyvelerin, İstanbul'un pazarlarında Seferihisarlı kooperatifler vasıtasıyla tüketiciyle aracısız buluşacağı, üreticinin ürününün değer kazanacağı kaydedildi. Turizm sektörüne destek için İstanbul'da metrobüslerdeki dijital reklam alanları ve billboardlarda Seferihisar'a yer verileceği belirtildi.

YİYİN GARİ esnafın yüzünü güldürdü

Seferihisar Belediyesi'nin hayata geçirdiği sıfır komisyonlu YİYİN GARİ online sipariş uygulamasıyla Seferihisar'da hizmet veren 50'ye yakın işletme, rahat bir nefes aldı. Uygulama oldukça ilgi görürken Başkan İsmail Yetişkin, yerel esnafa her zaman destek çıkacaklarını ifade etti. YİYİN GARİ online sipariş uygulaması yerel esnaf ile tüketiciyi aracısız buluşturuyor. Belediye, ilçedeki manavdan restorana, hırdavattan markete bütün yerel işletmeleri bu uygulamada toplamayı amaçlıyor Uygulamaya dahil olan işletmeler, sipariş geldiği takdirde kendi kuryeleri aracılığıyla ürünleri adrese teslim ediyor.

Genç sporcu Derin, ilçenin gururu oldu

Seferihisar Belediyesi Spor Kulübü ile 2012 yılında basketbol hayatına başlayan Derin Bulut Beşiktaş JK Basketbol takımına seçildi. Seferihisar Belediyesi Spor Okulu'nda yetişen Derin Bulut (17), farklı takımlar forması altında üç kez il birinciliği, bir il üçüncülüğü, Türkiye yedinciliği başarısından sonra Türkiye'nin en büyük spor kulüplerinden biri olan Beşiktaş JK takımına transfer olarak Seferihisar'ın gururu oldu. Başkan Yetişkin, spor ve sporcunun her zaman yanında olacaklarını kaydederek Derin Bulut ile gurur duyduklarını ifade etti.

İlçeyi baştan aşağı yenileyen projeler

İzmir Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Tunç Soyer, İZSU tarafından iki yılda toplam 150 milyon liralık yatırım yapılan Seferihisar'da incelemelerde bulundu. Ulaşmış deresinde 7,5 milyon liralık yatırımla devam eden yaklaşık 3 kilometre uzunluğundaki ıslah çalışmalarını inceledi. Sığacık Kaleiçi sahilinde devam eden düzenleme projesini ziyaret etti. 79 milyon liraya mâl olacak ve Seferihisar'ı kesintisiz, sağlıklı suya kavuşturacak içme suyu alt yapı çalışmaları ve 160 bin metrekarelik alanda uygulanan Kocaçay Deresi Kentsel Tasarım Düzenleme Projesi hakkında bilgi aldı. Başkan Yetişkin yapılan hizmetler için Soyer'e minnettar olduğunu belirtti.

İhtiyaç sahiplerine iki litre zeytinyağı

Seferihisar Belediyesi, 100 dönüm zeytinlikten temin ettiği ve Beyler Köyü'nde bulunan fabrikasında işleyerek ürettiği zeytinyağlarını, pandemi döneminde maddi zorluk yaşayan ve belediyenin Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne kayıtlı vatandaşlara her ay 2 litre olmak koşulu ile dağıttı. Başkan İsmail Yetişkin "Bu projeye 'Seferihisar'da kaynamayan tencere bırakmayacağız' diyerek başladık. Belediyemize ait zeytinliklerimizden topladığımız zeytinin yağlarını ihtiyaç sahibi vatandaşla buluşturduk. Sosyal belediyecilik anlayışıyla halkımıza en iyi hizmeti verebilmek için çalışmaya yılmadan devam edeceğiz" dedi.

Kocaçay, Seferihisar'ın parlayan yıldızı olacak

Seferihisar Belediyesi ile İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin iş birliğinde devam eden Kocaçay Projesi için Başkan Yetişkin; "Söz verdiğimiz gibi Kocaçay, Seferihisar'ın parlayan projesi olacak" dedi. Daha yaşanabilir ve güzel bir Seferihisar için hayata geçirilmesi planlanan Kocaçay Projesi'nde yaklaşık 200 bin metrekarelik alanda çocuk oyun parkından yürüyüş yollarına, botanik bahçelerinden çay bahçesine kadar vatandaşın keyifle vakit geçirebileceği çok çeşitli alanlar yer alacak.

Orkinos çiftliğine karşı örgütlü güç kazandı

Sığacık'ta kurulmak istenen orkinos çiftliği için verilen "ÇED olumlu" kararına karşı Seferihisar Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi, çevreci STK'lar ve Sığacıklı balıkçılar; verdikleri hukuk mücadelesini kazandı. Karar İzmir 1. İdare Mahkemesi tarafından iptal edildi. Mahkeme bilirkişi raporundaki; "Sığacık Körfezi içinde kurulmuş olan orkinos çiftliği Akdeniz Foku'nun yaşam alanını sınırlamaktadır", "Cittaslow üyelik kriterleri arasında yer alan su temizliği ve biyoçeşitlilik azalması kriteri, balık çiftlikleri ve orkinos çiftliği ile tehlikeye girecektir" gibi hususlara bakarak ÇED olumlu kararını iptal ettiğini bildirdi.

Vergi borcu büyük avantajla sıfırlandı

Vergi borçlarının yeniden yapılandırılmasıyla ilgili kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasının ardından Seferihisar Belediyesi, peşin yapılandırmaya gitti. Başkan Yetişkin, yapılandırmayla belediyenin 11 milyon TL avantaj sağlayarak 28 Milyon TL vergi borcununun 17.5 Milyon TL ödenip sıfırlandığını ifade etti. Yetişkin, "Hedefimiz Seferihisar'da yatırım, üretim ve istihdamı arttırmak, belediyemizin ekonomisini güçlendirmek" diyerek; "Hizmet kalitemizi daha da iyileştirmek hedefiyle çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Kamu kaynaklarımızı, şeffaf yönetim ilkesiyle ve harcadığımız her kuruşun hesabını vererek kullanacağız" diye konuştu.

Deprem sonrasında yaralar hızla sarıldı

Seferihisar'da 30 Ekim 2020 tarihinde 6.9 büyüklüğünde yaşanan depremle birlikte meydana gelen tsunami felaketinde zarar gören tüm ev ve işletmeler, Seferihisar Belediyesi tarafından temizlenerek eski haline getirildi. Başkan İsmail Yetişkin, afetzedelerin ev ve işyerlerine en kısa zamanda ulaşabilmeleri için belediye bünyesinde 10 kadın temizlik personeli daha istihdam ederek işlerin hızlanmasını sağladı. Belediye bünyesinde geçici süreyle istihdam edilen personelle birlikte ev ve işyeri temizlikleri 3 gün içinde bitirildi. Balık hali ve balıkçılar çarşısını yenileme çalışmaları da çok hızlı şekilde tamamlandı.

Uzaktan eğitim için ücretsiz internet

Pandemi sürecinde öğrencilerin eğitimlerine internette devam etmesi nedeniyle Seferihisar'da çocuk ve gençlerin internete erişimlerini kolaylaştırmak için Seferihisar Belediyesi tarafından 'Dijital Kütüphane' - İnternet Hizmet Noktaları kullanıma açıldı. Bilgi İşlem Müdürlüğü tarafından internet erişimi olmayan çocuklar için sınırsız internet erişimi sağlayarak çocukların uzaktan eğitimlerine aksamadan devam edebilmelerine olanak sunuldu. Sokağa çıkma yasağı olmayan saatlerde öncelikle çocuklar olmak tüm yurttaşlar İnternet Hizmet Noktaları'ndan faydalanabildi.

100'üncü Yıl Masal Evi ve Spor Tesisi açıldı

Seferihisar Belediyesi'nin hizmete açtığı 100. Yıl Masal Evi ile 100. Yıl Spor Tesisi'nin açılışı büyük bir coşkuyla gerçekleşti. Masal Evi Projesi, çocuk hakları temelinde, dezavantajlı çocuk ve kadınlara fırsat eşitliği yaratmayı hedefliyor. İBB Başkanı Tunç Soyer'in Seferihisar Belediye Başkanlığı döneminde başlattığı Masal Evi projesine sahip çıkıp geliştiren Seferihisar Belediye Başkanı İsmail Yetişkin, "Belediye olarak eğitimde fırsat eşitliğinin tüm çocukların hakkı olduğu düşüncemizle hizmete açtığımız 2. Masal Evimiz Ürkmez'e hayırlı olsun. Aynı zamanda hizmete açtığımız 100. Yıl Spor Tesisi'nde içinde ciddi olanaklara sahip." dedi.

Sosyal Market Projesi kalite ödülünü kazandı

Cittaslow Genel Kurulu'nda, Seferihisar Belediyesi'nin Seyyar Market Projesi, En İyi Kentsel Yaşam Kalitesi ödülünün sahibi oldu. Seyyar Market Projesi hakkında açıklamalarda bulunan Başkan İsmail Yetişkin "Yerel üreticilerimizin emeklerini raflara taşıdığımız Seyyar Market Projemiz ile hem sağlıklı hem de ulaşılabilir ucuz gıdayı halkımızla buluşturuyoruz. Seyyar Market'te sadece gıda değil, zehirli kimyasallardan uzak olan temizlik ürünleri, doğal ham maddeden, uzun ömürlü ve ekolojik alternatif market ürünleri de yer alıyor. İçinde bulunduğumuz pandemi sürecinden ciddi anlamda etkilenen 65 yaş üstü vatandaşlarımız için özellikle hayata geçirdiğimiz Seyyar Market uygulaması ile vatandaşlarımız evlerinden çıkmadan temel ihtiyaç ve market alışverişlerini gerçekleştirebiliyor. Belirli günlerde belirli mahallelerde dolaşan Seyyar Marketimiz Seferihisar'da girilmedik sokak bırakmıyor" dedi.

Yöresel lezzetler için 'Sefertası Lokantası'

Cittaslow felsefesinin en önemli kriterlerinden biri olan 'Slow Food' ve yöresel lezzetlerin ön plana çıkarılması kapsamında Seferihisar Belediyesi'nin öncülüğünde ev yemekleri ve yöresel yemeklerin sunulacağı "Anı Evi Sefertası Lokantası" açıldı. Çok düşük kâr marjı ile çalışacak "Anı Evi Sefertası Lokantası", Çeşme Duracağı'nda bulunan Seferihisar'ın en eski binası Zenşiye Güler Anı Evi'nde hafta içi her gün tabldot usulü hizmet veriyor. Ayrıca sabahları kahvaltı, öğlen tabldot yemek ve öğleden sonra aperatif öğünler vatandaşlara sunuluyor.

Mandalina ve yer fıstığı katma değer yaratıyor

Dünyanın en kaliteli Satsuma mandalinasının yetiştiği Seferihisar'da son yıllarda ürünün markalaşması, çeşitliliğinin artırılması ve üreticinin daha çok kazanmasına yönelik yapılan çalışmalara bir yenisini daha eklendi. Mandalinalı Fıstık Ezmesi üretiminde, yerel üretici ile ortaklaşa çalışıldı. Projenin ilk aşamasında üretim fazlası olan jeotermal enerji ile sağlıklı bir şekilde kurutulmuş olan mandalinalar toz haline getirildi; ezilmiş fıstık ezmesi ile mandalina tozu marine edildi. Sağlıklı yağlar ve bitkisel proteinler içeren fıstık ezmesi, yüksek oranda C vitamini içeren mandalinala buluştu ve eşsiz bir lezzet ortaya çıktı.

Seferihisar, Avrupa Bisiklet Rotası Ağı'nda

2019 yılı sonunda Türkiye'den EUROVELO (Avrupa Bisiklet Rotası Ağı) Ağı'na katılan ilk kent olan İzmir'in Akdeniz Rotası'na eklenmesiyle Seferihisar'da rotaya dâhil oldu. EUROVELO ağı, dünya genelinde 5 bin 888 km rotaya sahip, 11 Avrupa ülkesini kapsayan ve 23 farklı dünya mirasını içine alan bir ağ konumunda bulunuyor. Seferihisar'ın EUROVELO Ağı'nda yer almasıyla mevcut rotasyona ilçe genelinde ilk etap olarak üç farklı noktaya 'Bisiklet Park Yeri' eklendi. Seferihisar Belediye Binası, Atatürk Meydanı ve Sığacık Liman Caddesi'ne kurulan park yerlerinde bisikletler kilitlenerek park ediliyor ve EUROVELO hakkında ayrıntılı bilgilere ulaşılabilir. Eurovelo Ağı Seferihisar'da ikinci etap olarak Akarca, Doğanbey ve Ürkmez bölgelerine de 'Bisiklet Park Yerleri' eklenecek.

“Belediyelerimizin **destan** **yazdığını** **söylesek**”

az bile söylemiş oluruz”

Yağız Barut

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Grup Başkan Vekili ve Manisa Milletvekili Özgür Özel ile ‘erken seçim’ çağrılarından Z kuşağının seçimlerdeki etkisine, İzmir’de kaybedilen belediyelerden CHP’nin pandemi sürecini siyaseten fırsata çevirmesine kadar pek çok konuyu konuştuk. CHP’li Özel, seçime dününden razı, bugünden hazır olduklarını söylerken Z kuşağının CHP’yi desteklemesiyle birlikte Türkiye’nin utanç dönemini sonlandırmak istediklerini kaydetti.

Öte yandan Özel, İzmir’de Urla ve Menemen gibi CHP’li belediyelerin AKP’ye geçmesinin siyasi faturasının

CHP’ye kesilmemesi gerektiğini vurgulayarak yaşanan hukuksuzlukları işaret etti. Özel, belediyelerin pandemi sürecindeki performanslarını ise ‘iktidara yürüdüklerinin’ mesajı olarak değerlendirdi.

‘İKTİDAR, VATANDAŞIN TALEBİNDEN KAÇAMAZ!’

Sayın Özel, söyleşimize partinizin ‘erken seçim’ isteğiyle başlamak istiyorum. CHP olarak o kadar çok ‘erken seçim’ diyorsunuz ki dergimizi baskıya göndermeden bile bu karar alınabilir...

CHP seçimlere dününden razı, bugünden hazırdır. Bizim seçim hazırlığımız 24 Haziran 2018 seçimlerinden hemen sonra başladı. CHP olarak en iyi seçimin, en erken seçim olduğunu düşünüyoruz çünkü ülkeyi yoksulluğa, çaresizliğe, ümitsizliğe mahkûm eden, pisliğe bulaşmış bu iktidarın bir an önce sonlanması ve vatandaşlarının sorunlarını çözmeyi hedefleyen bir siyasal iktidarın işe başlamasını gerekli görüyoruz.

Özgür Özel
CHP Grup
Başkan
Vekili

Tüm
üyelerimiz
sahada ve
sorunları çok iyi
bilmekte

CHP olarak, pandemi koşullarında 25-26 Temmuz 2020 günlerinde yaptığımız olağan kurultaylar öncesinde il ve ilçe kongreleriyle örgütlerimizi de yeniledik ve seçim odaklı çalışmalarımıza hız verdik. Pandemi döneminde boş durmayarak milletvekillerimizi gruplar halinde illere birkaç kez göndererek, vatandaşların sorunlarını yerinde tespit ettik. Milletvekillerimizden, il ve ilçe başkanlarımıza kadar tüm üyelerimiz sahadadır; sorunları çok iyi bilmektedir, çözüm önerilerimizi çok iyi anlatmaktadır. Tüm partililerimiz, Türkiye'nin neresine giderse gitsin, girdikleri bir dükkânda son olarak şu soruyu duymaktadır: "Erken seçim ne zaman olacak?"

Vatandaşların talebi haline gelmiş olan erken seçimden daha uzun süre iktidar partisinin kaçması mümkün görünmemektedir. Biz bu konuda Sayın Genel Başkanımız başta olmak üzere var gücümüzle gündem oluşturmaya devam edeceğiz.

Peki erken seçim olursa adayları nasıl belirleyeceksiniz?

CHP tüzüğüne göre ön seçim ve aday yoklaması, aday saptanmasında öncelikli yöntemlerdir. Dolayısıyla partimiz aday belirlenmesinde tüzüğünün ve yönetmeliklerinin öngördüğü yöntemleri seçim çevresinin koşulları, bir önceki seçimlerde o çevrede alınan oylar gibi etmenleri göz önüne alarak belirleyecektir.

'EN DOĞRU STRATEJİ UYGULANACAKTIR'

Son yerel seçimlerde birçok ilçe başkanı, belediye başkan adayı gösterildi ve başarılı sonuçlar alındı. Tabandan gelen isimlerin etkisi seçmen üstünde daha mı etkili oluyor? Bu anlayış sürdürülecek mi?

CHP aday belirlerken, partimizin tüzüğü ve yönetmeliğinde sıralanan yöntemlerden en doğrusunu, seçim çevresinin önceliklerini de dikkate alarak tercih edecek ve en çok oy alınabilecek ismi belirlemek için kamuoyu yoklamaları da dahil olmak üzere çeşitli yöntemleri kullanacaktır. CHP'nin bir sonraki genel seçimlerde daha fazla milletvekili çıkarabilmek için, bir sonraki yerel seçimlerde yönetmediğimiz belediyeleri yönetmemizi sağlayabilmek için en doğru stratejiyi uygulayacağından kimsenin şüphesi olmasın.

“İktidar partisinin tüm engelleme girişimlerine karşı belediyelerimiz ve örgütlerimiz sosyal belediyeciliğin en yaratıcı şekilde hayata geçmesine öncülük etti.”

'CHP'YE YÖNELTİLEN ELEŞTİRİLER HAKSIZ'

CHP, İzmir'de Menemen ve Urla gibi ilçeleri hukuksuz yollarla kaybetti ancak kamuoyundan CHP'nin bu ilçelere yeterince sahip çıkmadığı, yeterince hakkını savunmadığı eleştirileri de geldi. Menemen'deki başkan vekili seçimlerinde verilen fireler, başarısızlık ve ithal meclis üyeleri tartışmasına da sebep oldu. Bu anlamda İzmir için yeni bir planınız var mı? İzmir örgütü bu süreçlerde sınıfta mı kaldı?

Urla'da belediye başkanımızın bir terör örgütüyle ilişkilendirilmiş olmasından kaynaklı olarak İçişleri Bakanlığı'nın OHAL döneminde aldığı yetkileri kullanarak belediyeye bir kayyum atanması operasyonu karşılığında karşı karşıya kaldı. Daha sonra belediye başkanımızın yargılama sonrası bir miktar ceza olsa da tahliye edilmiş olması, yaşadıklarımızın belediyeyi ele geçirmek için yapılmış bir operasyon olduğunu kanıtlamaktadır. Mevcut mevzuat gereği bu durumda Belediye Meclisi'ne başvurulmamakta ve bir kayyum İçişleri Bakanlığı'nca atanmakta olduğundan CHP'ye yöneltilen eleştirilerin haksız olduğunu değerlendirmekteyim.

Menemen'de ise süreç, hakkında hiçbir parti üyemizle yan yana gelmesini istemeyeceğimiz rüşvet ve irtikap gibi ciddi iddialar bulunan belediye başkanını ihraç etmemizle başladı. Belediye başkanının tutuklanmasıyla yapılan seçimlerde kura ile belediye başkanlığı el değiştirildi. Bu süreçte yaşanan hukuksuzluklar konusunda partimiz ilgili mercilere başvurdu. İzmir'in, İzmir örgütümüzün sınıfta kaldığı biçimiyle yönlendirdiğiniz eleştirilerin hakkaniyetli olmadığını değerlendiriyorum.

'GENÇLERİN TERCİH ETTİĞİ PARTİ CHP'DİR'

Peki, önümüzdeki seçimlerin en belirleyici seçmen kitlesi şüphesiz gençler yani Z kuşağı olacak. Bu noktada öngörüleriniz nedir? Kemal Kılıçdaroğlu'nun gençlerle diyalogu takdir topluyor ancak bu tek başına yetmeyebilir. Gençlik açısından örgütlenme çalışmalarınızı anlatır mısınız? Neler yapıyorsunuz?

Yapılan tüm araştırmalar, ilk seçimlerde, ilk kez oy kullanacak seçmenin büyük bir etkisi olacağını göstermektedir. Bizler yine araştırmalardan biliyoruz ki son seçimlerde genç seçmenin en çok tercih ettiği siyasi parti, CHP'dir.

Maalesef genç seçmenin en çok talep ettiği özgürlük alanının genişletilmesi ve hukuk devletine bağlı kalma gibi ilkeler AKP iktidarında aşınmıştır. Ülkemizde gençlerin çok büyük bir kesimi, imkânı olursa yurtdışında eğitim görmeyi, yurtdışında çalışmayı ve yurtdışında yaşamayı tercih edeceklerini ifade ediyorlar. Bu konuda siyaset kurumunun şapkaı önüne koyup düşünmesi gerekiyor. Eğitimde fırsat eşitliğinin yitirilmiş olması, işe alımlarda liyakatin ortadan kaldırılmış olması, ülkemizin en zeki çocuklarının dahi işe yerleşebilmesi için iktidar partisi kapılarında torpil aradığı bir ülke haline geldik. Biz, CHP olarak bu utanç verici durumu sonlandırmak istiyoruz. KPSS'de en

yüksek puan alanların yani en ehil olanların mülakatlarda elendiği bir rejimdir saray rejimi. Hâl böyle olunca gençler önünü görememekte, geleceğini öngörememekte, umutlarını ve hayallerini yitirmektedir.

CHP iktidarında biz gençlerin yeneden hayal kurabileceği bir rejim yaratacağız. Eğitimde fırsat eşitliğini yeniden tesis edecek, işe alımlarda sadakat veya torpili değil liyakati ön plana koyacağız.

CHP olarak gençlik kollarımız ve gençlikten sorumlu genel başkan yardımcılığımız aracılığıyla gençlere yönelik çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Maalesef pandemi nedeniyle gençlerin üniversitelere/okullarına gidemediği, sosyalleşemediği bir dönemi yaşıyoruz.

Ancak bizim araştırma sonuçlarından ve siyasal faaliyetlerimizden edindiğimiz izlenim, Z kuşağı olarak adlandırdığımız kesimin, seçimlere katılım oranının artmasının, partimizin ve Millet İttifakı'nın yararına olacağı yönündedir. Z kuşağı mevcut iktidara öfkeli olduğu kadar, bu kuşaktaki vatandaşlarımızın önemli bir bölümü siyaset kurumuna bir bütün olarak tepkili bulunuyor. CHP olarak bu öfkeyi, bu endişeyi, bu tepkiyi anlayabiliyor ve gençleri partimize üye olmaya ve partimizde siyaset yapmaya çağırıyor, onları bu yönde teşvik ediyoruz.

"CHP'li belediyeler gelirse sosyal yardımların kesileceği yönünde iftiralar atıldı. İzmir'de yıllardır en iyi uygulamalarını gerçekleştirdiğimiz sosyal belediyecilik hizmetlerini, uzun yıllar sonra ilk kez yönettiğimiz Ankara, İstanbul, Adana, Bolu gibi kentlere de taşıyarak iktidar partisi ve küçük ortağının tüm iddialarının iftira olduğunu göstermiş olduk."

“CHP olarak en iyi seçimin, en erken seçim olduğunu düşünüyoruz çünkü ülkeyi yoksulluğa, çaresizliğe, ümitsizliğe mahkûm eden, pisliğe bulaşmış bu iktidarın bir an önce sonlanması ve vatandaşlarının sorunlarını çözmeyi hedefleyen bir siyasal iktidarın işe başlamasını gerekli görüyoruz.”

‘SOSYAL BELEDİYECİLİK, CHP’YE İLGIYI ARTTIRDI’

İzmir’de başta Büyükşehir olmak üzere hemen hemen tüm CHP’li belediyeler salgın, deprem, sel gibi kriz anlarında çok hızlı harekete geçip örgütlenebildi. Kurulan dayanışma ağlarında sadece parti üyelerini de görmedik, çok fazla gönüllü insan, erzak dağıtımı vb. tüm işlere koşturarak belediyelerin yanında oldu. Bu durum, sadece kriz anlarındaki dayanışma duygusundan kaynaklanan bir şey miydi yoksa CHP’nin örgütlenme başarısını gösteren ve güvenilirliğini kanıtlayan bir olgunun yansıması mıydı? Ayrıca birçok insan da bu durumun CHP’yi iktidara taşıyacağını düşünüyor. Siz neler söylemek istersiniz?

CHP belediyeleri, pandemi döneminde çok önemli işlevler yerine getirdi; merkezi hükümetin gerçekleştirmesi gereken pek çok konuda adım atarak vatandaşların dertlerine derman oldu. Bunu sadece İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir’deki ilçe belediyeleri değil, İstanbul, Ankara, Eskişehir başta olmak üzere büyükşehir belediyelerimiz, Burdur, Bolu başta olmak üzere il belediyelerimiz

ve ilçe belediyelerimiz başardı.

İktidar partisinin tüm engelleme girişimlerine karşı belediyelerimiz ve örgütlerimiz sosyal belediyeciliğin en yaratıcı şekilde hayata geçmesine öncülük etti.

AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın “Aç yok, aç varsa siz doyunun” dediği dönemlerde, belediyelerimiz yurttaşlarımızın yaralarını saracak, dertlerine derman olacak, eksik ihtiyaçlarını tamamlayacak pek çok önlemi hayata geçirdi. Bu da merkezi iktidar olduğumuz dönemde, sosyal devlet ilkelerini nasıl hayata geçireceğimizin yerelde tüm vatandaşlara göstermiş olmamız açısından değerliydi.

31 Mart 2019 ve İstanbul özelinde yenilenen 23 Haziran seçimleri öncesinde iktidar partisi yetkilileri, CHP adaylarına oy verilmemesi çağırısı yaparken, ‘Su faturalarını bir terör örgütüne mensup kişilerin dağıtacağı’, ‘Otopark hizmetlerini başka bir terör örgütüne mensup kişilerin vereceği’ gibi akla izana sığmayacak iftiralar attılar. Bu iftiralardan bir

diğeri de CHP’li belediyeler gelirse sosyal yardımların kesileceği yönünde oldu. İzmir’de yıllardır en iyi uygulamalarını gerçekleştirdiğimiz sosyal belediyecilik hizmetlerini uzun yıllar sonra ilk kez yönettiğimiz Ankara, İstanbul, Adana, Bolu gibi kentlere de taşıyarak iktidar partisi ve küçük ortağının tüm iddialarının iftira olduğunu göstermiş olduk.

Bizler şunu biliyoruz; merkezi iktidara giden yol yerel iktidardan geçiyor. Yerel yönetimlerde ne kadar başarılı olur, belediyeleri ne kadar iyi yönetirsek, halkımızın güvenini o kadar çabuk kazanır ve yapılacak ilk seçimlerde o kadar yüksek oy olarak iktidar olabiliriz. Belediyelerimizin özellikle pandemi sürecinde destan yazdığını söylesek az bile söylemiş oluruz. Yönettiğimiz büyükşehir belediyeleri vasıtasıyla, daha önce sosyal demokrat belediyecilikle tanışmamış metropollerin bazı ilçelerine de hizmet edebilme şansı yakalamış olduğumuz için bu dönemin partimize ilgiyi ve teveccühü artırdığını gözlemliyoruz.

“Üretim, dayanışmanın ve barışın kentidir Seferihisar’

Zeynep Altıok Akatlı

Önceki Dönem CHP Genel Başkan
Yardımcısı ve İzmir Milletvekili

“Bebek flamingoları öldürenlerin, İzmir’in yerel yöneticilerinden, Tunç Soyer’in yaşamı kavrayışıyla Seferihisar’da başlatıp İzmir’e taşıdığı çok renk, çok ses, çok nefes anlayışından, onun Seferihisar’da başlattığı anlayışı başarıyla sürdüren İsmail Yetişkin’den öğrenecekleri çok şey var!”

“Saat çalar, zaman yürür,
Ben susarım, otururum;
Saat çalar, zaman yürür.
Geçen günler, aylar, yıllar
Ve yüzyıllar, ben dururum;
Geçer günler, aylar, yıllar..
Zaman kesin; bağışlamaz!
Bulur beni; ben ölürüm.
Zaman kesin; bağışlamaz.”¹

Yavaş İyidir...

Zamana meydan okuyan yavaş kent Seferihisar’da her şey yerli yerinde. Bir o kadar da sahici ve kalıcı. Çünkü zaman kovalamıyor kentin sakinlerini. Düzene esir düşmüş yöneticiler zamanı ezeerek hızlıca sermaye devşirmeyi değil de yaşamın güzelliklerini sakince, yaşarken hissederek, içselleştirerek sürdürmeyi tercih ediyorlar. Kent sakinleri yıllardır edindikleri kadim geleneklerini, kültürlerini gelecek kuşaklara aktarmak üzere yaşıyor, bugünün gergefine nakış gibi işliyorlar. Bu kıyı kasabasında tarihin yaşanmışlıkları yerli yerinde günlük yaşama taşıyor. Denizin ortasında bir çakar gibi Seferihisar. Bir duruyor, bir ışılıyor. Yüzyıllardır bilinene, öğrenilene saygıyla iyi bir yaşam için zamanın içinde ağır ama ferah bir yaşam yarına bakıyor.

2000'lerin başında geleneksel ve yerel yemek ve yeme biçimlerini, yerel ekosistemlerin özelliklerini korumayı teşvik eden Slow Food ile tanışmıştım. 1986 yılında İtalya'da, Roma'da açılacak olan McDonalds'a karşı bir grup öncülüğünde başlayan bu hareket yerel tohumlarla üretime, kente özgü kültürel kimliğinin korunmasına, yerel değerlerin gelecek kuşaklara aktarılmasına dikkat çekmesi ile farklılaşıyordu. Ruhları esir alan kapitalist düzene meydan okuyarak iyiye, özgün, saf ve güzel olana sahip çıkıyordu. Sağlıklı beslenmeyi sağlayacak lezzetli ürünler için güneşin, toprağın ve emeğin ihtiyacı olan zamana saygı duyarak insanlara zamana değer katan zevkler vadeliyordu. Zamanla yavaş şehirler ağına da öncülük eden bu anlayış kültürleri, emeği, doğayı yüceltiyor. Heyecanla takip ettiğim bu akım ülkemizde Seferihisar'dan başlayarak yayılıyor.

Seferihisar'ın Belediye Başkanı Tunç Soyer; temsil ettiği kentin öz varlıklarını, değerlerini kavrayarak içselleştiren vizyoner bir belediye başkanı olarak kenti yönettiği iki dönem boyunca üst üste koyduğu çalışmalarla sermayenin tüketmek istediği kent değerlerini korudu, yavaşın değerini anlattı ve herkesin yaşamak isteyeceği, yerinde üretimle kazanca ve kazanıma dönüşen bir değer yarattı.

Seferihisar bugün tadını unuttuğumuz domateslerin, yerel lezzetlerin, denizden gelen taze balığın, yerel ezgilerin, dansların komşu kıyıların ortak ve bambaşka olan sesleriyle karışarak karşı sahile aktığı, Girit'in, İyon-ya'nın izlerinin Seferihisar sokak taşlarında adımlarımıza karıştığı masalsi bir zamanın kenti.

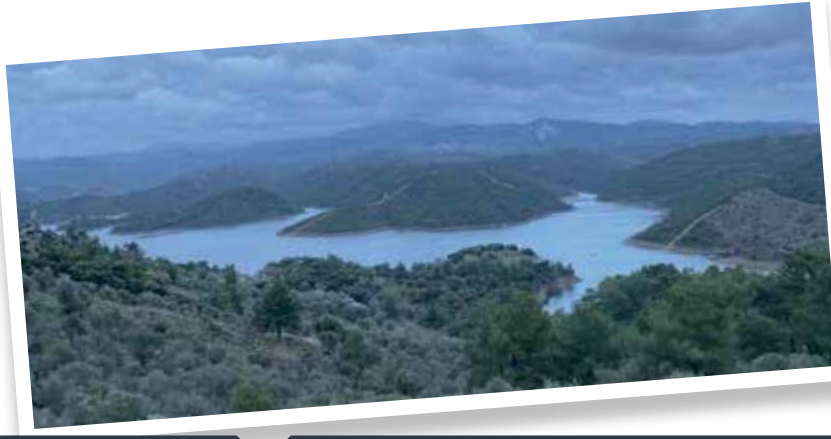
Benim gözümde Seferihisar'ı konuşacak olursak yaşama duyduğum saygı ve heyecanı bulduğum bu kentte önemseyemediğim yerlerde, deneyimlediklerimde gezinirim isterim. Yemeye doymadığım Seferihisar belediyesinin ürettiği özel bir jeotermal teknikle kurutulan Seferihisar mandalinasının kokusu ve tadıyla aktarmaya çalışayım ki jeotermalin, rüzgâr enerjisinin doğru projelendirildiğinde nasıl faydalı ve yerinde çıktılar verebildiğini de not düşmüş olayım buraya. Enerji kaynaklarını doğa kaynaklarını yok etmek üzere kullanan iktidarın tarımı öldürüşüne tanıklık ediyoruz. Oysa dünyanın en kaliteli mandalinası olan Satsuma'nın yetiştiği Seferihisar'da ürünün çoğaltılması, üreticinin daha çok kazanmasıyla ilgili yapılan çalışmalarla bu kaynaklar doğaya ve üreticiye saygıyla başka bir anlayışla ele alındığında kaynağa dönüşüyor kent sakinleri için. Kentin mevcut yerel kaynakları arasında önemli yer tutan narenciye gibi yok olan lezzetleri de korunuyor Seferihisar'da... Atalık tohumları, doğal ve yerel lezzetleri yaşatmak için kurulan yerel Tohum Merkezi buna güzel örneklerden biri.

Smyrnalı Homeros "İnsanların soyu da yaprakların soyu gibidir. Rüzgâr kimi zaman onları yere saçar ve kimi zaman da bahar onları yeşil ağaçların üzerinde filizlendirir. İnsanların soyu da böyledir işte: Bir taraftan

filizlenir bir taraftan silinip gider."2 diyor. Tunç Soyer Seferihisar'da insan soyunun izlerini ağaçların dallarından rüzgâra karışan bir ezgiye dönüştürdü.

2013 yılında Can Yücel Devrim Ormanı Projesi için Seferihisar'da Toplumsal Bellek Platformu aileleri olarak buluşmuştuk. Can Yücel'in vasiyeti Devrim Ormanı. "Bir orman oluşturun, her ağaca öldürülmüş bir devrimcinin adını verin. Türkiye'nin Devrim Ormanı olsun!" diyen oydu. Bu vasiyeti Seferihisar'da diktiği fidanlara Deniz Gezmiş'ten Ali İsmail'e, Metin Altıok'tan Metin Göktepe'ye, Turan Dursun'dan Medeni Yıldırım'a yapraklarda filizlendiren de Tunç Soyer. Bu ormanda soyu silinip gitsin istenen tüm devrimcilerin ömrü filizlenirken Can Yücel'in adı Seferihisar'da 2009 yılında kurulan Yerel Tohum Merkezi'nde bereketli Anadolu topraklarının çeşitli sebeplerle yok olmuş, ithal tarım uğruna yok edilmiş yerel tohumların çoğaltılmasıyla toprağı, çiftçiyi ve emeği selamlıyor. Ekosistemin tümüyle uyum içinde varlığını sürdüren, iklim değişikliğine dirençli, hastalıklara dayanıklı, sağlıklı ve yerel kaynak kullanımından faydalı olan yerel tohumların korunması, sürdürülebilir olarak üretilmesi ve tüketilmesi, konuyla ilgili eğitimlerin verilmesiyle bu modelinin yaygınlaştırılması gibi yüce bir misyon taşıyan merkez yavaş yaşam akımının da hedefleriyle uyum içinde.

Ferhan Şensoy yeni dünya düzenini ve kapitalizmi ustalıkla hicvettiği oyunu Kahraman Bakkal Süpermarkete Karşı'da "Çünkü bakkal insan» der ve insanlığın iyiliği için emeği savunur. Çiftçinin, yerel üreticinin de insan olduğunu hatırlamak, insanın en temel hakkı olan yaşamı yavaş ve hissederek, keyif alarak yaşamak için gerekli olan bilinç Seferihisar'ın sadece insanlarını değil doğasını, mandalinasını, keçilerini de koruyor. Aktarım ve bellek için olmazsa olmaz olan sanat, mandalina bahçelerinde, yerel pazarlarda, verandalarda, Sığacak kalesinde içimizi aydınlatıyor. Günün içinde, ortasında bir kentin.

Yaşamı savunmakta inatçı, Seferihisarlı, Ege'li, Anadolu'lu, dünyalı dergi Seferi Keçi tüm bahsettiklerime tanıklık ediyor. Baha Okar'ın emeğiyle çıkan dergi Seferihisar'ın soluğunu yazarların derin dünyasından bir ritimle okuru buluşturuyor. Sıcaklığın kavurduğu yavaş öğleden sonralar için bir hamakta ya da sahipsiz eşeklerin, kazların evi, güzel insanların buluşma mekânı seramik sanatçısı Hakan Kirezci ve eşi ressam Gülgün İşbiilen'in Teos Sanat Kampında serin bir içkiyle Seferi Keçi sayfalarında dolaşmak diyar diyar gezmeğe, hatta çağlar arası bir yolculuğa bedel. Seferi Bakkal ve önündeki sakin cafe Seferihisarlı üreticilerin ülkemizin diğer yörelerindeki üretici kooperatifleriyle buluştuğu ürün çeşitliliğiyle sağlık ve lezzet arayanlar için mutlaka uğranması gereken bir mekân. Üretimin, dayanışmanın ve barışın kentidir Seferihisar benim gözümde. Lavanta tarlaları, zeytinlikleri, bağlarıyla Seferihisar'ın köylerinde yerelin tüm renkleri, lezzetleri dalından, keyifle sohbet edilecek sofralara taşıyor.

Gödense Dağları'ndan zeytinyağının en hasını, üzüm bağlarından lezzetli şarapları, Ulaşım'ın karakılçık buğdayıyla yapılmış ekşi maya ekmeğine eşlik eden armolanın lezzetini unutmak güç. Bu lezzetleri iki yıl önce tarihin en büyük yangınına yaşayan Gödense dağlarının engin manzarasıyla Sinan Özlem'in özenle tasarladığı doğaya uyumlu sessiz ve dingin Gödense Hotel'de ya da dağ yollarından kıvrılarak ulaşacağınız bir tepede yeşil ve maviyi buluşturan göle bakarak Bağbe-

leni'nde, gün batarken güneşin kıvılcığı eşliğinde, Ayda Bağevi'nde ve nice saklı güzel köşede bulabilirsiniz.

Bir de Yazar Evi var Seferihisar'ın. Ekolojik, feminist, antikapitalist, evrenselci bir dünya fikri ile felsefi düşünceyi buluşturarak sanatçıların üretimleri için uluslararası buluşmalara, seminerlere ve yaratımlara olanak vermek için kuruldu. Yavaş ama zengin bir yaşam için çok değerli bulduğum bu merkezin önünde çok önemli bir sanatçının Cahit Koççoban'ın Homeros'u yükseklerden kenti selamlıyor. Adeta koruyucu bir tanrı gibi. Cahit usta "Homeros heykelini mermer tozu ve çimento karışımı ile yaptığım çalışmada bu bilge kişiyi anıtlıştırmak istedim. Bir kenarına da aynı coğrafyanın yani Ege'nin iki haylaz sarışın kızını yerleştirdim. Biri Truvalı Helen diğeri Kaz dağlarının Sarıkız'ı" diyor. Verilen mesaj da kente sirayet eden bakışla örtüşüyor değil mi?

“Üretimin, dayanışmanın ve barışın kentidir Seferihisar benim gözümde. Lavanta tarlaları, zeytinlikleri, bağlarıyla Seferihisar’ın köylerinde yerelin tüm renkleri, lezzetleri dalından keyifle sohbet edilecek sofralara taşıyor.”

“Çiftçinin, yerel üreticinin de insan olduğunu hatırlamak, insanın en temel hakkı olan yaşamı yavaş ve hissederek, keyif alarak yaşamak için gerekli olan bilinç, Seferihisar’ın sadece insanlarını değil doğasını, mandalinasını, keçilerini de koruyor.”

Ahmet Muhip Dranas zaman kesin; bağışlamaz diyor. Bebek flamingoları öldürenlerin, İzmir’in yerel yöneticilerinden, Tunç Soyer’in yaşamı kavrayışıyla Seferihisar’da başlatıp İzmir’e taşıdığı çok renk, çok ses, çok nefes anlayışından, onun Seferihisar’da başlattığı anlayışı başarıyla sürdüren İsmail Yetişkin’den öğrenecekleri çok şey var!

Canlıların yaşam hakkını kendi keyfine tercih edenleri zaman unutmayacak, bağışlamayacağız. Değer katanların yavaşça, kalıcı olana saygısıyla güzel bir gelecek kuruluşuna tanıklığımız bizlerin doğru dönüşümü içselleştirmesine, koruyucu bir bilinç taşımaya öncülük etsin.

Çünkü incir kayayı deliyor.

“Gelmiş geçmiş bütün yaşama ustaları zamanı tarif ediyor bize uzun ve kırık bir ağızla söyledikleri her şey denize akıyor zamansız denize...”³

Temmuz 2021 / Urla

¹Ahmet Muhip Dranas / Saat, Zaman, Kişi,

²Homeros / İlyada V-VI

³Turgut Uyar / Kayayı Delen İncir

'Yerel kalkınma modeli yarattık; ekmeği büyüttük'

Tunç Soyer
İzmir Büyükşehir
Belediye Başkanı

Seferihisar, MÖ 2000'li yıllara dayanan tarihi, doğası ve iklimiyle dünyanın en güzel, en özel coğrafyalarından bir tanesi. Benim için ise Seferihisar çocuklarımı büyüttüğüm, 10 yıl belediye başkanlığını yaptığım memleketim, yuvam demek.

Seferihisar çok büyük turizm potansiyellerine sahip olmasına rağmen yıllarca bu potansiyellerini bir türlü ortaya çıkaramamış bir kenti.

2009 yılında Seferihisar Be-

lediye Başkanı seçildiğim gün Seferihisar'ın ıstiridye kabuğu içerisinde bir inci olduğunu ama kabuğunun çok sert olduğunu, bu kabuğu kırmaya kimsenin cesaret edemediğini söylemiş ve bu kabuğu hep birlikte kıracağız demiştim. Çünkü Seferihisar'ın bu potansiyeli olduğunun farkındaydım. Yaptığımız çalışmalarla Seferihisar'ın kendi özelliklerini ön plana çıkararak markalaşacağını düşünüp, ilk iş olarak uluslararası Cittaslow (Sakin Şehir) birliğine katılmak için başvuru yaptık. Cittaslow kriterleri üzerinde çalıştık. 2009 Aralık ayında Türkiye'nin ilk Cittaslow'u ilan edildik. Bu noktadan itibaren tüm Seferihisarlılara, artık bir turizm kenti ile marka şehir olacağımızı

ve bunu birlikte başarabileceğimizi söyleyerek bir hareket başlattık. Seferihisar'da yaptığımız çalışmaları burada anlatmam çok uzun sürebilir ama kısaca şunu söyleyebilirim; Seferihisar tüm dünyada tanınan, bilinen, merak edilen bir yer haline dönüşürken en önemlisi Seferihisarlıların ekmeği büyüdü. Sadece turizmle uğraşan vatandaşlarımızın değil, çiftçimizin, köylümüzün ve özellikle evlerinden çıkarak kooperatif çatısı altında buluşan, üretici pazarlarında yerlerini alan kadınlarımızın ekmeği büyüdü. Ve yine bizim için çok değerli olan bu hareket Türkiye'de bir yerel kalkınma modeline dönüştü ve peşine Türkiye ve Kuzey Kıbrıs'tan onlarca kenti de ekleyerek gelişti.

"Seferihisar'da yaptığımız çalışmaları burada anlatmam çok uzun sürebilir ama kısaca şunu söyleyebilirim; Seferihisar tüm dünyada tanınan, bilinen, merak edilen bir yer haline dönüşürken en önemlisi Seferihisarlıların ekmeği büyüdü."

İzmir'imizin güzel ilçesi Seferihisar'ın potansiyellerini ortaya çıkarma konusunda daha çok yolun başında olduğunu düşünüyorum. Seferihisar Belediye Başkanlığı döneminde attığımız adımları artık daha da büyütme vakti. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı olarak Seferihisar Belediyemizle ortaklaşa yapacağımız çalışmalarla Seferihisar markasını büyütüp güçlendireceğiz. Seferihisar'ın 49 km boyunca eşsiz güzellikleri barındıran denizi, Teos, Lebedos gibi antik kentleri, Sığacık'ı, Akarca'sı, Doğanbey'i, Ürkmez'i,

doğal kaynakları, jeotermal, mandalinası, yöresel lezzetleri ve sayamadığım birçok özelliğini daha fazla görünür kılmak için çalışacağız. Buradan herkesi bu eşsiz güzellikleri görmeye, keşfetmeye davet ediyorum. İzmir merkeze 30 dakika, havalimanına 40 dakika, diğer turistik merkezlere yaklaşık bir saat mesafede olan Seferihisar'ı görmeden İzmir'den ayrılmayın ve Türkiye'nin ilk 'sakin şehrinin' tadını mutlaka çıkarın.

Yavaşlayın Seferihisar'dasınız!

**Ateş İlyas
Başsoy**

İletişimci ve yazar

atesilyasbassoy@gmail.com

İZMİR'DE
BÖĞÜRTLENLER
VE KURDELELER

İzmir'in tüm ilçe belediye başkanları, Tunç Soyer'in Seferihisar döneminden ders çıkartmalı. İşlerini iyi yapmaları yetmeyecek. Sokaklarda tek bir çöp, yollarda tek bir çukur olmasa bile vatandaş, bunun üstüne bir kurdele görmek isteyecek. Yani hem böğürtlenleri eşit dağıtmak hem de o keki çok lezzetli yapmak şart."

“Tunç Soyer’in Seferihisar’da başardığı şey, benim yıllardır anlattığım bu üç maddeye mükemmel bir örnek. O dürüstlükten bahsetmeden, dürüst oldu; ‘Bana ne’ demeden sorumlu davrandı ve kimseye ‘Sana ne’ demeden, herkesi saygıyla dinledi.”

Martin Scorsese’nin Casino filminde, Robert De Niro büyük bir otelin yöneticisi rolünde... Senaryo aksamadan akıp giderken, garip bir şey oluyor. De Niro’nun gözü misafirin yediği keke kayıyor, kendi kekinde az böğürtlen varken, diğer keklerde bolca böğürtlen var. Hemen hızla otelin en alt katına iniyor, mutfağa giriyor ve şefi çağırıyor. “Bundan sonra tüm keklerde eşit sayıda böğürtlen olacak...” Şef korkuyla “Hepsini saymamızı mı istiyorsunuz?” diyor. De Niro “Ne kadar vakit alırsa alsın umurumda değil, tüm keklerde eşit sayıda böğürtlen olacak” diyor.

Bu sahnenin filmin akışına ilk bakışta hiçbir katkısı yok ama De Niro’nun canlandırdığı karakteri tanımak için araya konulmuş harika bir detay.

Belediyecilik düz bir iş; ulaşım, çöp toplama, sineklerle mücadele, birkaç konser, biraz da sosyal belediyecilik. Vatandaşın belediyeden beklentisi aşağı yukarı bunlar. Bu iş kolay gibi görünse de en ufak bir aksamaya tahammülü yok. Beş yıl boyunca bir sokağı her gün süpürür, yıkar, tüm çöpleri toplarsınız ve kimse de çıkıp “Belediye işini güzel yapıyor” demez. Ama bir gün yerde birkaç çöp parçası kalır ve vatandaş bağırır “Allah kahretsin böyle belediyeyi.”

Yani kolay gibi görünen bu iş, süreklilik içermek gibi muazzam bir zorluğa sahip. Tıpkı keklerin hepsine eşit sayıda böğürtlen koymak gibi. Tüm keklerde tüm böğürtlenler eşit olacak ve bu her gün olacak. İşini düzgün yaptığın için teşekkür beklemeyeceksin ama ilk hatanda başın belada.

2014-2019 döneminde Türkiye’de (dolayısıyla İzmir’de) CHP’li neredeyse tüm belediye başkanlarını az çok tanıyordum. Hemen hepsi güzel çalışıyordu, İzmir’in ilçeleri Türkiye’nin başka ilçelerinin ortalamasının çok üstünde belediye hizmeti alıyordu. Aziz Kocaoğlu böğürtlenleri her ilçeye eşit dağıtıyordu.

İnsan doğası gereği şikayet eder; Konak’tan Bornova’ya yirmi dakikada giden bir İzmirli suçun tamamını belediyeye atıp (Karayolları ve Ulaştırma Bakanlığı’na hiç anmadan) “İzmir Belediyesi berbat çalışıyor” dediğinde, o İzmirliyi alıp bir akşam vakti Beşiktaş’a veya Halkalı’ya getirmek isterdim. Bir İstanbullu olduğum halde Aziz Kocaoğlu’nu sanırım tüm İzmir’de benim kadar savunan bir İzmirli bulamazdınız. Karşılaştırma yapamayan insanlar, karşılaştıkları ilk kişinin tüm dünyayı teslim ettiğini sanırlar, oysa değildir. Bu nedenle bazı filozoflar hayata “karşılaşma” derler.

İzmir, göç alan tüm kentlerimiz gibi sorunlu bir kent. Sorun açısından İstanbul’la, Bursa’yla, Kocaeli’yle farkı yok. 1950’lerden başlayarak uzak köylerden gelen vasıfsız vatandaşlar kente yığılmış. Bitişik nizam binalar kenti kanserli hücreler gibi kaplamış. Tepeleri gecekondu sarmış, denizle insanın, insanla kentin ilişkisi şehrin göbeğindeki liman ve çimento fabrikalarıyla yok edilmiş.

Bu sorunları bir belediyenin tek başına çözmesi mümkün değil. İzmir 50 yılda yüzde 300 büyümüş, Avrupa kentleri aynı dönemde ortalama yüzde

“Beş yıl boyunca bir sokağı her gün süpürür, yıkar, tüm çöpleri toplarsınız ve kimse de çıkıp ‘Belediye işini güzel yapıyor’ demez. Ama bir gün yerde birkaç çöp parçası kalır ve vatandaş bağırır ‘Allah kahretsin böyle belediyeyi.’ Yani kolay gibi görünen bu iş, süreklilik içermek gibi muazzam bir zorluğa sahip.”

“...Bu sorunları bir belediyenin tek başına çözmesi mümkün değil. İzmir 50 yılda yüzde 300 büyümüş, Avrupa kentleri aynı dönemde ortalama yüzde 10 büyümüş... Merkez Türkiye projesiyle nüfus artışı Doğu’ya doğru yönlendirilmedikçe de bu sorunlar çözülmeyecek.”

10 büyümüş... Merkez Türkiye projesiyle nüfus artışı Doğu’ya doğru yönlendirilmedikçe de bu sorunlar çözülmeyecek.

Bu şartlar altında CHP’li belediyelerden beklentim, makro sorunları mümkün olduğunca frenlemeleri (örneğin Kanal İstanbul katliamına karşı çıkmak) ve başarılı belediyecilik yaparak örnek gösterilmeleri.

Bu beklentimi somutlaştırmak için en çok verdiğim örneklerden biri Tunç Soyer yönetimindeki Seferihisar’dı. İzmir’in en küçük ilçelerinden biri yapması gerekenleri yapıp (böğürtlenleri eşit bölüştürüp), üzerine de bir kurdele ekleyerek İzmir’deki en dikkat çeken belediye oldu. Seferihisar’dan çok daha büyük İzmirli ilçelerde bu detayı fark eden ikinci bir başkan çıkmadı.

Tunç Soyer işte bu nedenle İzmir Büyükşehir için aday gösterildi.

Bir belediye başkanı olağan belediyecilik görevlerini yaptıktan sonra neyle farklılaşır, kurdele nerededir?

Yıllar içinde şöyle bir özet yaptım:

1 “Dürüstüm” deme, dürüst ol.

Bir kişi dürüstlükten fazla bahsediyorsa toplumun büyük kesimi için bu kişi ya dürüst değildir veya hazır maaş alan, ekonomiden haberi olmayan, tuzu kuru bir insandır. CHP’nin taban oyu dışında hiçbir seçmen grubu “dürüstlük söylemi”nden etkilenmiyor. Bu hırsızlık yapılınsın, devlet malı talan

edilsin demek değil. Halk dürüstlüğü icraatta görmek istiyor. Oy kararını değiştirebilen geniş bir kitle için, dürüstlük vaadi anlamsız ama dürüst olmak önemli.

2 “Bana ne” deme, sorumlu ol.

Belediyecilikte sadece görevini yapmak yetmiyor, üste eklenecek işler yapmak gerek. Ekoloji, hayvan hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği, LGBTİ hakları, gelir eşitsizliğini azaltma, yoksul gençlere tasarım yazılım gibi yeni mesleklerle fırsatlar sunma, köy ve kent arasında her iki tarafın yararına köprüler kurma gibi konular bu kurdeleler. Bu sorumluluk duygusuyla belediyecilik yapılıncaya, zamanla en arka sıralardan başlayan bir sevgi seli kentin merkezine kadar yerleşiyor.

3 “Sana ne” deme, saygılı ol.

İzmir’de tanıştığım aşırı milliyetçi, dinci, HDP’li veya Roman vatandaşların hemen hepsinde şöyle bir durumla karşılaştım. Bu arkadaşlar somut örneklerle konuştuklarında Tunç Soyer için güzel sözler söylüyorlardı. MHP’li bir adam “Zor günlerimizde yanımızda oldu, mert adam’ derken, dindar bir kadın “Mahallemize geldi, hepimizle tek tek konuştu” veya HDP’li bir genç “İlk kez takım elbiseli bir insandan büyüklük taslamayan bir davranış şekli gördüm” diyordu. Bu gruplardaki herkes iş soyutlamaya gelince kendi yankı odalarından türeyen negatif sözleri söylüyordu, MHP’li aynı adam “Ama Kürtleri doldurdu belediyeye” derken, HDP’li aynı

genç “Ama bize hiçbir yararı olmadı, komple ülkücülere iş veriyor” diyebiliyordu. İletişimde deneyim ve söylem farkı deriz. Söylem ekseninde çok güçlü gibi görünen bir siyasetçi, teke tek deneyimlerde hayal kırıklığı yaratabilir. Deneyim ekseninde güçlenen bir siyasetçi ize, zamanla en sert söylem duvarlarını bile yıkar. Beş milyona yaklaşan bir nüfusa somut deneyimler yaşatmak zor olsa da, istikrarla ve inançla devam edildiğinde deneyim algısı, tüm söylem algılarından daha güçlü olur.

Tunç Soyer’in Seferihisar’da başardığı şey, benim yıllardır anlattığım bu üç maddeye mükemmel bir örnek. O dürüstlükten bahsetmeden, dürüst oldu; “Bana ne” demeden sorumlu davrandı ve kimseye “Sana ne” demeden, herkesi saygıyla dinledi.

İzmir’in tüm ilçe belediye başkanları, Tunç Soyer’in Seferihisar döneminden ders çıkartmalı. İşlerini iyi yapmaları yetmeyecek. Sokaklarda tek bir çöp, yollarda tek bir çukur olmasa bile vatandaş bunun üstüne bir kurdele görmek isteyecek. Yani hem böğürtlenleri eşit dağıtmak, hem de o keki çok lezzetli yapmak şart.

2024’e kadar tüm İzmir ilçelerinin rengarenk kurdeleler üretmelerine ve ilçelerden gelen gücün Büyükşehir’e, Büyükşehir’den gelen gücün ilçelere yarayacağına eminim.

Merak ettiğim, en güzel kurdelelerin hangi İzmir ilçesinden çıkacağı.

“İktidara, iklim kriziyle mücadelede

‘İzmir Modeli’ni tavsiye ederim”

“İktidarın, iklim kriziyle mücadele konusunun ciddiyetini kavrayabildiğini düşünmüyorum. Attıkları, daha doğrusu atmadıkları adımlardan maalesef doğanın yeşilinden ziyade doların yeşiline saygı gösterdikleri anlaşılıyor. Bilim insanlarının yol haritasıyla çok acil ve çok ciddi önlemler alınmalı ve istinasız uygulamaya geçilmeli. Kaybedecek vakit yok. İzmir modelini örnek almalarını tavsiye ediyorum.”

YAĞIZ BARUT

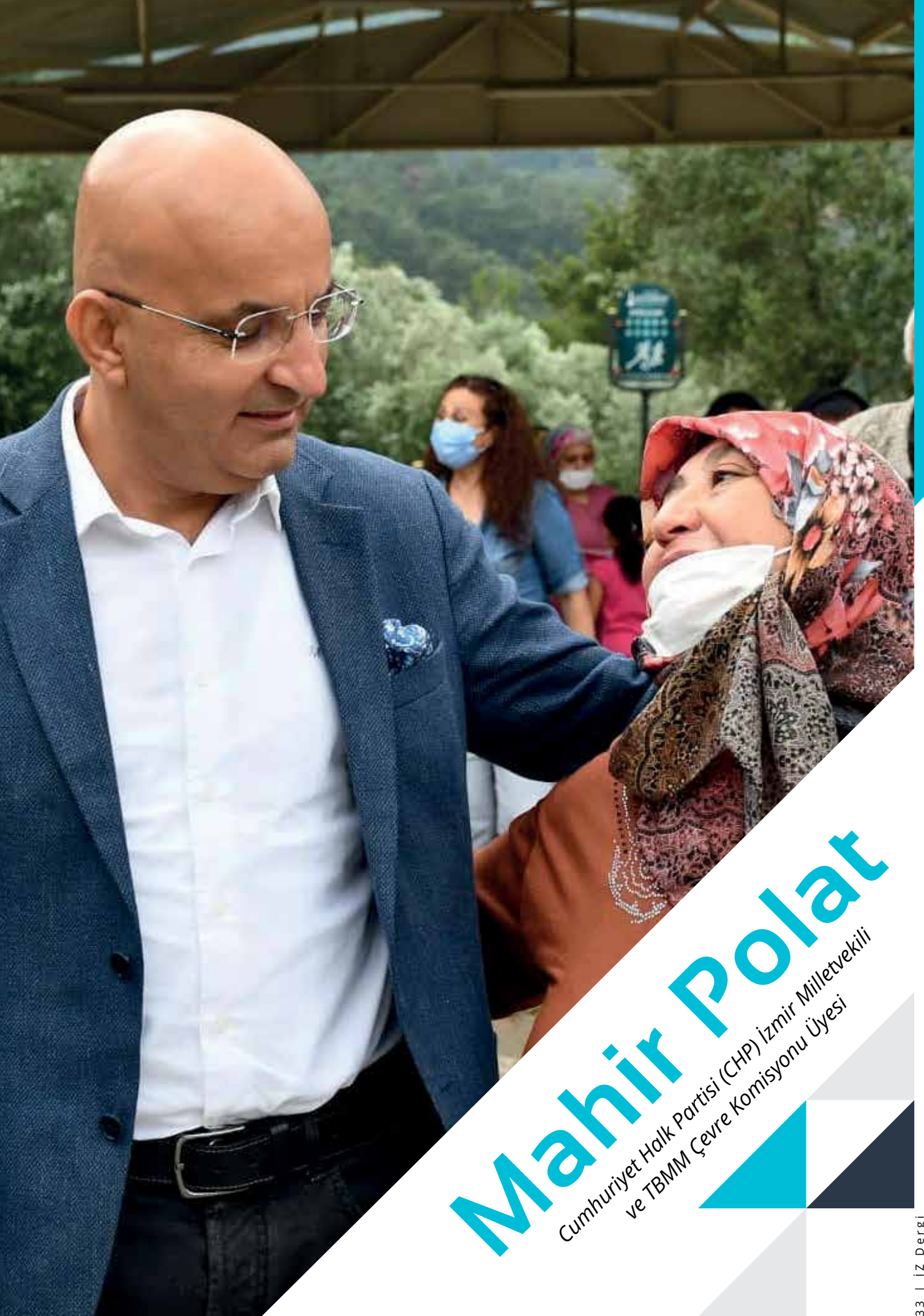
“Bu memleketin dereleri, ağaçları, hayvanları hiçbir şeyden çekmedi AKP iktidarından çektiği kadar” diyen Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) İzmir Milletvekili ve TBMM Çevre Komisyonu Üyesi Mahir Polat ile Türkiye’nin çevre sorunlarını, yerel yönetimlere düşen görevleri, İzmir’in iklim kriziyle mücadeledeki karnesini ve CHP’nin konuya ilişkin tavrını konuştuk. Doğayı ranta kurban eden AKP iktidarının, konunun ciddiyetini bir türlü kavrayamadığını ifade eden Polat, bilim insanlarının yol haritasıyla çok acil ve çok ciddi önlemler alınması gerektiğini söylerken iktidara da İzmir modelini örnek almalarını tavsiye etti.

‘ÇEVRE KOMİSYONU YETERLİ ÇALIŞMIYOR’

TBMM Çevre Komisyonu üyesi olarak komisyon çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Özellikle sanayi devriminden sonraki süreçte, insan faktörünün dünyanın dengesine etkisinin sonuçlarını somut ve yıkıcı olarak yaşadığımız günlerdeyiz. Dünya iklim değişikliği nedeniyle geri dönülmesi mümkün olmayan bir noktaya doğru hızla gidiyor. Bu yaşadığımız tam anlamıyla bir kriz. Bu nedenle artık iklim değişikliği değil, iklim krizi diyoruz. İklim krizi, insanların temiz hava, temiz ve yeterli su, yeterli/dengeli beslenme ve barınma başta olmak üzere birçok gereksinimlerini karşılayamaması anlamına geliyor.

Mahir Polat

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) İzmir Milletvekili
ve TBMM Çevre Komisyonu Üyesi

Olası sağlık etkileri nedeniyle iklim krizi, 21'inci yüzyılın en önemli halk sağlığı sorunlarından biri olarak kabul edilmekte. Tüm bunlar Çevre Komisyonu'nu TBMM çatısı altındaki en önemli ihtisas komisyonu haline getiriyor. Üyesi olarak bu en önemli komisyonun çalışmalarını yetersiz bulduğumu söylemeliyim. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın üzerinde çalıştığı bir kanun teklifi olduğunda komisyon toplanıyor ancak Çevre Komisyonu hep toplanmalı, hep gündemi olmalı. Doğa gelecek nesillere bırakacağımız miras. Çevre sorunlarının gündeme getirilip çözüm önerilerinin tartışılması açısından komisyon çalışmalarını çok önemsiyorum.

“Uzayda, Mars'ta madencilik yapılan bir çağda elbette ki otoyol ve köprü yapılacak, halkın gereksinimleri karşılanacak ama birileri zengin olsun, cebi dolsun diye değil.”

SİYASİ TAVIR ALMAK ÇÖZÜMÜ ENGELLER!

Cumhur İttifakı vekilleriyle diyalogunuz nasıl? Geleceğimizi ilgilendiren konularda bilimsel değil de siyasi bir tavır takındığınızda etik/vicdani tartışmalar yaşıyor musunuz?

Cumhur İttifakı'nın bileşenleri konuya çoğu zaman bir çevreci hassasiyeti ile değil siyasi kimlikleriyle yaklaştıkları için sorunlara çözüm üretme noktasında ne yazık ki ilerleme kaydetmekte zorlanıyoruz. Örneğin; Marmara Denizi'ni etkisi altına alan müsülaj sorunu, 4 sene önce dönemin CHP'li Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet tarafından Meclis'te gündeme getiriliyor ancak teklif muhalefetten geldiği için araştırma önergesi dikkate alınmıyor. Yine 2018 yılında bir kanun teklifi üzerine komisyonunda konuşmuştum; denizlerimizin gemiler tarafından kirletilmeye müsait olduğu, uygulanan cezaların yeterli ve caydırıcı olmadığı üzerine. Başkan ve Bakan Yardımcısı görüştü, “değerlendirelim, bakalım” denildi, sorun kalıcı şekilde çözüme kavuşturulmadı. Doğa hepimizin ortak noktası. Bir siyasi tavır takınmak sorunları daha da çözümsüz hale getiriyor. Bunu müsülaj örneğinde hep birlikte gördük. Bugün bilim insanları müsülaj sorununun 4-5 yılda çözülebileceğini öngörüyorlar. Eğer bu adımlar 4 sene önce araştırma önergesi verildiği zaman atılsaydı bugün Marmara ve Ege Denizini etkisi altına alan müsülaj sorununu yaşamıyor olurduk.

BETON ÜZERİNE SİYASET YAPILIYOR

Yerel yönetimler, birçok konuda olduğu gibi yaşam alanlarımızı ilgilendiren konularda da çoğu zaman devre dışı bırakılmaya çalışılıyor. Ancak geleceğimizi korumak adına da özellikle CHP'li belediyelere büyük sorumluluk düşüyor. AKP'nin bu anlayışını ve belediyelerinizin mücadelesini nasıl değerlendirirsiniz?

AKP iktidarı göreve geldiği günden beri beton üzerine siyaset yapıyor. Doğayı önemsemiyorlar, çevreyi mahvettiler. Dağlar maden ocakları yüzünden köstebek yuvasına döndü, JES'ler ve HES'ler ile doğa katliamı yapıyorlar. Doğanın değil doların yeşilini seven, her fırsatta yandaş 5'li çeteye ihaleler vererek doğa katliamına göz yuman bir iktidar ile karşı karşıyayız. Yerelde kazandığımız seçim zaferinin ardından İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Mersin ve Antalya başta olmak üzere halkın yararına yapılan projeleri engellemek adına devlet gücünü kullanan bir iktidar ile karşı karşıyayız. İzmir Körfezi'nin temizlenmesi için bile Çevre Bakanlığı yıllarca 'olur' vermedi. İzmir'e karşı siyasi tutumun ne olduğunu İzmir Körfezi'nden görüyoruz, biliyoruz. Sosyal belediyecilik anlayışı ile çalışan belediyelerimiz hükümete rağmen halkın yararına projeler üretmeye devam ediyor.

“Tunç Soyer, gerçekleşmesi mümkün hayaller kuran ve hayallerinin peşinde koşan bir belediye başkanı. Kurduğu hayallerin uygulamasının başka kentlere de ilham vereceği düşüncesindeyim. İlçe belediyelerimizin de benzer bir ilhamla hareket ettiği görüşümdedir. Elbette yapılacak daha çok iş var.”

YANDAŞIN ZENGİNLİĞİ İÇİN PROJE YAPILMAZI!

CHP'nin, kamu kaynaklarını ve doğayı yok eden projeler karşısında söylemleri çok net. Geçiş garantili otoyollar/köprüler ve Kanal İstanbul gibi projelere CHP iktidarında kuruluş para aktarılmayacağı ifade ediliyor. Bunun 'popülist' bir söylem olduğu bazı kesimlerce dile getiriliyor. CHP'nin bu konudaki temel anlayışı nedir ve samimi olduğunu sizce halka gösterebiliyor mu? CHP'nin bu projeler yapılırken yeterli tepkiyi göstermediği, sadece konuşmakla yetindiği ve örgütlü bir eylem planı olmadığı görüşüne ne dersiniz?

Milletin uzayda, marsta madencilik yaptığı bir çağda elbette ki otoyol ve köprü yapılacak, halkın gereksinimleri karşılanacak ama birileri zengin olsun, cebi dolsun diye değil. Çevreye saygılı şekilde ulaşım gereksinimlerini karşılamak mümkün. Yol tabii ki yapılacak ama rantsız yapılmalı. Geçiş garantili otoyollar/köprüler ile halkın parası çarçur ediliyor. Hala ülkemizde yoksulluk ve açlık sınırının altında çalışan milyonlarca insan varken, halk çöpten yiyecek toplar haldeyken, bebekler yatağa aç girerken, evlatlarının ihtiyaçlarını karşılamayan babalar intihar ederken devletin milyarlarca lira kaynağını çılgın projelere, geçiş garantili otoyol/köprü, havalimanlarına aktarmak akıl, vicdan ve ahlak dışıdır. CHP iktidarında vatandaşın parası cebinde kalacak. Vatandaş ağır vergiler altında ezilmeyecek. Öyle bir ülke düşünün ki, lüks tüketim pırlanta, yat, elmas ve kürklerde ÖTV yüzde 0, suda, doğalgazda, elektrikte ise yüzde 8'e varan vergi var. Halk; ekmek büfelerinde, daha ucuz diye bayat ekmek kuyruklarında çocuklarına yarım ekmek götürebilmek için saatlerce beklerken, AKP'nin yarattığı seçkin elitler (!) vergi vermeden hayatlarını sürdürüyor. Bu eşitsizliği ortadan kaldıracğız!

Kanal İstanbul... Ekrem Başkan diyor ya "İstanbul'u bitirme projesi" diye. Vatandaşa hiçbir faydası yok o projenin. Su kaynaklarına, tarım alanlarına, doğaya direkt zararı var. Türkiye'nin boğazlar güvenliğini de tehlikeye sokacak üstelik. AKP'nin beton ve rant sevdasını bir kere daha gözler önüne seren bir proje, Kanal İstanbul... İnsanın doğaya her müdahalesinin bedeli çok ağır oluyor. Bir yerde 10 tane ağacı kesiyorsunuz sonra aynı yere 100 tane dikseniz de ortaya çıkan doğa tahribatını telafi edemiyorsunuz. Bugün müsilaj konusuna deneme yanılma ile çözüm arıyoruz. Kanal İstanbul'un yaratacağı öngörülemeyen tahribat beni çok korkutuyor.

'HER MÜCADELENİN İÇİNDE CHP VAR'

CHP'nin her konudaki samimi tavrı; hak, hukuk, adalet anlayışı. İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamesi'nde detaylıca açıkladığımız üzere, buradaki 'hak' kavramının içerisinde çevre hakkı önemli bir yer tutuyor. CHP her türlü çevre istismarının karşısında, sahada mücadele ediyor. Kaz Dağları'ndan Cerattepe'ye, Elbistan'dan İkizdere'ye her mücadelenin içerisinde CHP var. Partimizin yeterli tepkiyi göstermediğini ya da konuşmakla yetindiğini düşünenleri mücadele alanlarına bekliyoruz, bu konuları alanlarda yüz yüze konuşalım.

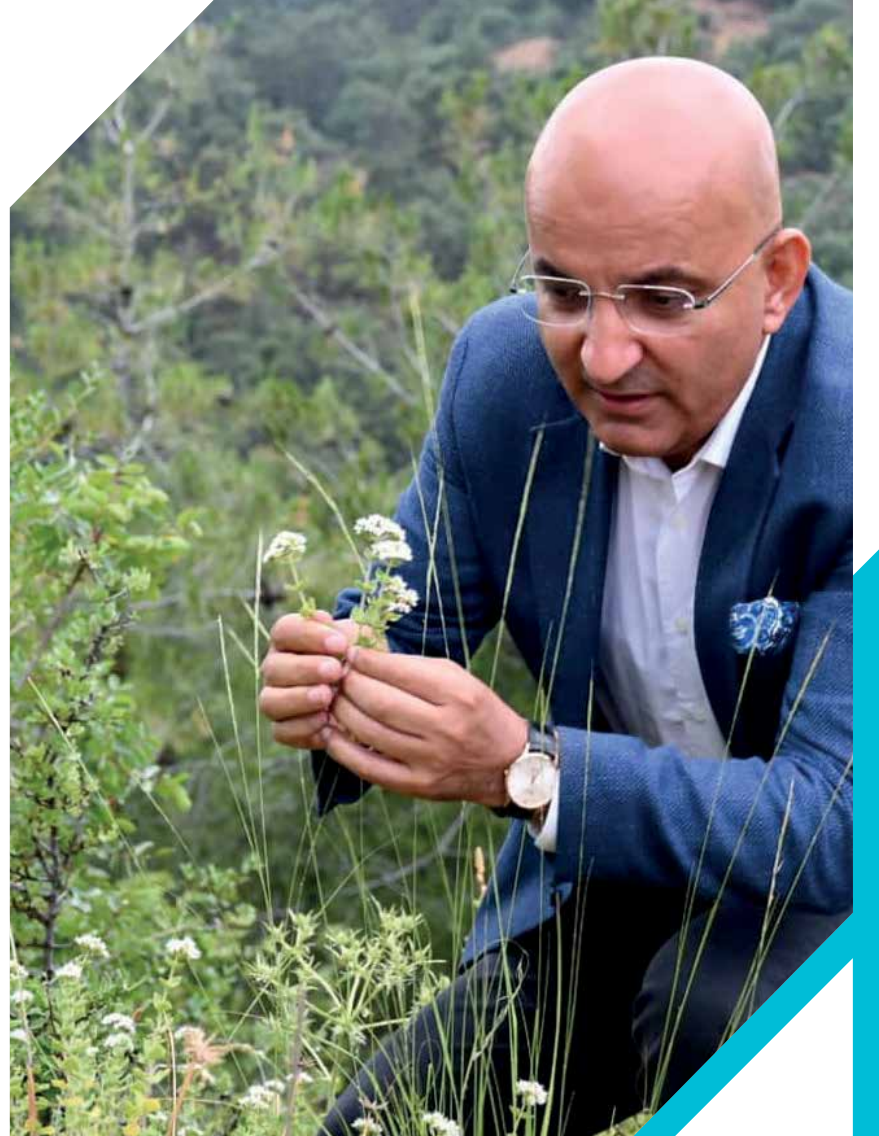
SOYER'İN ATTIĞI ADIMLAR İZMİR ÇOK YAKIŞIYOR

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, iklim krizine karşı birçok konuyu sık sık gündeme getiriyor. Dirençli kent yaratmak, Cittaslow Metropolü olmak gibi söylemlerinin odağında aslında bu anlayış var. Toplu ulaşım ağlarının genişletilmesinden bisiklet kullanımının özendirilmesine kadar birçok konu...

Büyükşehir ve ilçe belediyelerinizi bu açıdan nasıl değerlendirirsiniz? İzmir'in iklim kriziyle mücadelede karnesi nedir?

Cittaslow Metropol kavramı, 'sakin şehir' de deniyor, "Büyükşehirlerde daha iyi bir yaşam nasıl sağlanır?" sorusuna cevap bulmak için üzerine düşünülen, hayal edilen, yeni sürdürülebilir bir kent modeli. Kendi kendine yeten, üreten, insan ilişkilerinin ön planda olduğu Cittaslow felsefesinin kentlerdeki değişimine işaret ediyor. Cittaslow Metropol modelinin "Toplum", "Kentsel Direnç", "Herkes için Gıda", "İyi Yönetişim", "Hareketlilik" ve "Cittaslow Mahalleleri" olmak üzere 6 ana teması var. Bu model, insan odaklı, kentin değerlerini koruyan, sürdürülebilir, yüksek yaşam kalitesini hedefliyor.

Bu hedefe sadece kentin fiziksel yapısını elden geçirmekle ya da değiştirmekle ulaşılamaz; toplumla beraber topluma dokunmak da gerekir. Bu anlamda, uzun soluklu bu yolcuğun atılan adımları İzmir'e çok yakışıyor. Cittaslow Metropol modelini düşündükçe Karl Marx'ın "Ne kadar azsan, yaşamını ne kadar az görkemli kurmuşsan o kadar çoksun demektir ve görkemli yaşamın da o denli büyüktür" sözü geliyor aklıma. Tunç Soyer gerçekleşmesi mümkün hayaller kuran ve hayallerinin peşinde koşan bir belediye başkanı. Kurduğu hayallerin uygulamasının başka kentlere de ilham vereceği düşüncesindeyim. İlçe belediyelerimizin de benzer bir ilhamla hareket ettiği görüşündeyim. Elbette yapılacak daha çok iş var.

“İklim krizi; insanların temiz hava, temiz ve yeterli su, yeterli/dengeli beslenme ve barınma başta olmak üzere birçok gereksinimlerini karşılayamaması anlamına geliyor. Olası sağlık etkileri nedeniyle iklim krizi, 21’inci yüzyılın en önemli halk sağlığı sorunlarından biri olarak kabul ediliyor.”

İKLİM KRİZİNE KARŞI İZMİR MODELİ TAVSİYESİ

İzmir, iklim kriziyle mücadele konusunda da örnek oluyor. Büyükşehir, İzmir’in iklim ve diğer çevre konularıyla ilgili 2030 yılına kadarki yol haritasını, İzmir Yeşil Şehir Eylem Planı ve İzmir Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı ile çizmiş durumda. Türkiye’de ilk kez İzmir’de hazırlanan Yeşil Şehir Eylem Planı ile aralarında su, biyolojik çeşitlilik, hava, toprak ve iklim değişikliği konularının da yer aldığı çevre sorunlarına yönelik eylemler tespit edildi, Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı’yla ise seragazi azaltım ve iklim uyum eylemleri belirlendi. İzmir doğa ile daha uyumlu ve dirençli bir kimliğe bürünüyor, bürünecek. Ayrıca iklim kriziyle mücadele konusunda hükümetin konunun ciddiyetini kavrayabildiğini düşünmüyorum. Attıkları daha doğrusu atmadıkları adımlardan, maalesef doğanın yeşilinden ziyade doların yeşiline saygı gösterdikleri anlaşılıyor. Bilim insanlarının yol haritasıyla çok acil ve çok ciddi önlemler alınmalı ve istinasız uygulamaya geçilmeli. Kaybedecek vakit yok. İzmir modelini örnek almalarını tavsiye ediyorum.

TÜM ÇEVRE SORUNLARI CANIMIZI YAKAR BİZİM’

İzmir’in birçok can yakıcı sorunu var; Efemçukuru’ndan JES/RES’lere, Gazemir’deki nükleer atıklardan kirliliğin doyum noktasını aşmış olduğu Aliğa bölgesine kadar... Sizin en çok canınızı yakan sorun nedir?

Çevre ile alakalı sorunların hepsi canımızı acıtıyor. Hepsine acil çözüm bulmak gerekiyor. Geleceğe, çocuklarımıza ve onların çocuklarına bırakacağı miras sağlıklı bir çevre. Doğayı siyasi bir rant kaptısı olarak değil, tüm insanların ortak paydası olarak görürsek ve aynı hassasiyetle yaklaşır ve en azından bu konuda ortaklaşarsak, başta İzmir olmak üzere tüm Türkiye’de bir değişim ve dönüşüm başlamış olur.

Son olarak, sizce nasıl bir mücadele hattı örmek gerekiyor? STK’lar, siyasi partiler, yurttaşlar bu mücadeleye nasıl ortak edilmeli? Türkiye’nin her karışı ranta kurban edilirken nerede hata yapıyoruz? Yerli ve millilik üzerinden herkese ayar vermeye çalışanların, vatanın her karışını yok etmesine neden karşı duramıyoruz, nasıl karşı duramıyoruz!

Yerlilik, millilik, vatan gibi kelimelerin içinin boşaltılmasının çok zararlı olduğunu düşünüyorum. Üzerinde yaşadığımız yeryüzü parçası ve onun havası ile karasularına vatan diyoruz. Ağaçlar da bu vatanın parçası, dereler de kuşlar da.

“CHP her türlü çevre istismarının karşısında, sahada mücadele ediyor. Kaz Dağları’ndan Cerattepe’ye, Elbistan’dan İkizdere’ye her mücadelenin içerisinde CHP var. Partimizin yeterli tepkiyi göstermediğini ya da konuşmakla yetindiğini düşünenleri mücadele alanlarına bekliyoruz, bu konuları alanlarda yüz yüze konuşalım.”

“Hâlâ ülkemizde yoksulluk ve açlık sınırının altında çalışan milyonlarca insan varken, halk çöpten yiyecek toplar haldeyken, bebekler yatağa aç girerken, evlatlarının ihtiyaçlarını karşılamayan babalar intihar ederken devletin milyarlarca lira kaynağını çılgın projelere, geçiş garantili otoyol/köprü, havalimanlarına aktarmak akıl, vicdan ve ahlak dışıdır.”

Dağlardan akan sular da denizlerimizdeki balıklar da bu vatanın birer parçası. Vatanimize sahip çıkmak demek; toprağımızı, suyumuzu, ağacımızı da savunmak demek. Vatanimize sahip çıkmak demek; atalarımızın mirasını çocuklarımızın geleceğine ulaştırmak demek.

Elbette enerjiye, madenlere ihtiyaç var ama tüm bileşenleri yok sayarak, vahşice ormanların, ağaçların katledildiği yer olmamalı Türkiye. Vahşi madenciliği acilen terk etmeliyiz. Doğaya en az zararı verecek şekilde planlama yapılmalı. Bilimin ışığında hareket edilmeli ve yöre insanlarının sesine mutlaka kulak verilmeli.

Türkiye’de gündem çok hızlı değişiyor ve biz her şeye hemen alışıyoruz, her şeyi kanıksıyoruz. Toplumsal hafızamızı diri tutmamız lazım. Unutmamamız lazım. Çevre söz konusu olduğunda ‘mücadele’ sözcüğünden bahsetmek aslında çok acı. Bize öğretilen ‘yeşilli koru, doğayı sev’ mottosu aslında Türkiye’nin her köşesinde ranta karşı bir savaş verme anlamına gelmiyor olsa gerek ama AKP iktidarı sağ olsun!.. Bu memleketin dereleri, ağaçları, hayvanları hiçbir şeyden çekmedi AKP iktidarından çektiği kadar. Çevreye verdikleri zarardan sadece kendileri etkilense neyse ama bu doğa hepimizin doğası.

Siyasi partiler örgütlerin bütünüdür. Sivil toplum kuruluşlarından işçi örgütlenmelerine, kadın ve gençlik örgütlenmelerine kadar herkesin çevre konusunda sorumluluk alması gerekiyor. Parti programlarında, manifestolarda çevreye ve doğaya yer vermek gerekiyor. Hiçbir şey yapmadığımızda bile iklim krizi ile gezegenin geleceği tehlikedeyken, yok oluş sürecini hızlandırıcı adımlara karşı durmak artık bir insanlık görevi. Farkına varmamız lazım. Bilinçlenmemiz lazım. Artık harekete geçmeliyiz. Çocuğunun gözlerine rahatça bakmak isteyen herkesin, hayatında bir kedinin başını okşamış, bir sokak köpeğine selam vermiş herkesin harekete geçmesi gerekiyor.

“Deniz Patlıcanı, müsilajın yoğun olduğu bölgelerde avcılığı yapılan bir ürün değil. Avlanılan bölgeler daha çok Marmara Denizi’nin dışında kalan; daha güneyde Ayvalık, Çeşme, Bodrum’a kadar olan kısımlar. Bu bölgelerde de müsilaj sıkıntısı yok.”

***‘Müsilajın,
Deniz Patlıcanı
avcılığıyla
ilgisi yok!’***

'Denizlerin akciğeri' olarak bilinen ve Deniz Patlıcanı ya da Deniz Hıyarı olarak isimlendirilen canlının, özellikle Uzakdoğu ülkelerine ihracat edilmesi amacıyla toplandığı ve buna bağlı olarak da denizlerdeki kirliliğin arttığı iddiasını MM Sea Food işletmesinin Genel Müdürü ve Gıda Mühendisi Hakan Gürtekin ile konuştuk. Gürtekin, Deniz Patlıcanı'nın avlanma biçimini, kullanım amaçlarını ve toplanmasının doğaya zarar verip vermediğini İz Dergi'ye anlattı. "Müsilajın bizim Deniz Patlıcanı'nı toplamamızla bir ilgisi yok ama bu müsilaj bizim denizlerimizde!" diyen Gürtekin, konuyla ilgili yapılacak her türlü çalışmaya katılmak için hazır olduklarını da ifade etti.

İlk olarak işletmenizin kuruluş sürecini anlatır mısınız?

1990 yılından bu yana su ürünleri sektörünün içindeyiz. Fabrikamız 3 yıl önce Torbalı Yazıbaşı'nda kuruldu. Karadeniz'de bize bağlı çalışan dalgıçlar vardı, yazın deniz salyangozu avlıyorlardı, kışın ise boşa kalıyorlardı. Kışın boşa kalmalarını diye Ege Bölgesi'nde çıkan Deniz Patlıcanlarının avlamalarına olanak sağlamak amacıyla fabrikamızı kurduk. Fabrikamızda toplam 170 kişi çalışıyor, 150'ye yakın kadın çalışmamız var. Kadın istihdamına da çok önem veriyoruz. Ayrıca eğitimler düzenleyip yeni personeller de kazandırmaya çalışıyoruz işletmemize.

'DAMAK ZEVKİMİZE PEK UYMUYOR!'

Deniz Patlıcanı nedir, hangi alanlarda kullanılıyor?

Deniz Patlıcanı'nın bir kısmı ilaç sektöründe kullanılıyor. Elde edilen ürünler; zayıflık, iktidarsızlık, yaşlılık belirtileri gibi rahatsızlıklara da iyi geliyor. Protein olarak ve kollajen bakımından zengin bir gıda. Cildi gençleştirdiği, kanser hücrelerinin oluşumuna engel olduğu konusunda birtakım çalışmalar mevcut. Dikenli bir su ürünü aslında. Ancak bizim damak zevkimize de pek uymuyor.

'AVLANILAN YERLERDE MÜSİLAJ SORUNU YOK'

Deniz Patlıcanlarının toplanmasının doğaya zarar verdiği hatta son zamanlarda gündemden düşmeyen müsilaj sorununa yol açtığı iddia ediliyor. Bu konuda neler söylersiniz?

Tabii ki doğada her canlının bir görevi var. Zararlı gördüğünüz canlıların bile soyunu tüketirseniz ekolojik dengeyi bozar. Her türlü avcılık yapılabilir ama önemli olan bunun kontrollü bir şekilde yapılması.

Deniz Patlıcanı, müsilajın yoğun olduğu bölgelerde avcılığı yapılan bir ürün değil zaten. O bölgelerde de var ama bunun bir ekonomik değeri, bir ihracat değeri yok. Biz müşterimize oradan çıkan bir Deniz Patlıcanı'nı göstersek almak istemez. Deniz Patlıcanının avlandığı bölgeler daha çok Marmara Denizi'nin dışında kalan, daha güneyde Ayvalık, Çeşme, Bodrum'a kadar olan kısımlar. Bu bölgelerde de müsilaj sıkıntısı yok. Müsilajın çok yoğun görüldüğü yerlerde de Deniz Patlıcanı'nın hiçbir avcılığı yok.

'ELLE TOPLANİYOR'

Ayrıca Deniz Patlıcanı avcılığı doğal yöntemle, dalgıçların tek tek elle ürünü toplamasıyla yapılıyor. Yani bir avlanma makinası yok. Nasıl tarlada elle toplanıyor ürünler, bu da aynı şekilde elle toplanarak elde edilen bir ürün. Bu ürünün doğayı bozacak kadar avlanması bu şekilde mümkün değil zaten. Hiçbir su ürünlerinin toplanmasında uygulanmayan sadece Deniz Patlıcanı'nda uygulanan bir avlanma izni de var. Bir dörtlü kota sistemi var.

O KADAR KORUNMUŞ BİR SİSTEM VAR KI...

Nedir bu dörtlü kota sistemi?

Türkiye'de avlanacak Deniz Patlıcanı miktarı o sene belirlenen miktarın üstünde olamıyor yani. İkinci olarak altında da bir kota daha var, fabrikalar kendilerine verilen kotanın üstünde bir ürünü işleyip de ihraç edemiyor. Onun da altında bir kota daha var, kayıklar günlük mesela 200 kilodan fazla Deniz Patlıcanı avlayamıyorlar. Dördüncü kota ise dalgıçlar günde 40 kilodan fazla ürün avlayamıyorlar. Yani o kadar korunmuş bir sistem var ki Deniz Patlıcanı'nın kontrolsüz bir şekilde avlanması mümkün değil.

'CEZALAR ESKİDEN DÜŞÜKTÜ'

Ancak kaçak avlanmanın cezası da çok cüzi bir miktar değil mi?

Öyleydi ama artık değil. Geçmişte birtakım aletlerle avlanılmaya çalışıldı. O dönemde kesilen ceza miktarları çok düşüktü. Eskiden öyle bir durumdaydı ki 'Cezanı ver git avlan' deniliyordu resmen. İşte şimdi öyle bir yasa getirildi ki kaçak avcılık yapılan tekneye el konuluyor. Denizde yakalanmadı diyelim araçta taşınırken yakalandı araca el konuluyor ve 150-200 bin TL'ye varan para cezaları var. Artık kimse buna cesaret edemiyor.

ÇİN'E İHRAÇ EDİLİYOR

Yunanistan'da Deniz Patlıcanı toplamanın cezasının hapis olduğu, bu yüzden ürünleri bizden satın aldıkları gibi söylemlere ne diyorsunuz?

Türkiye Deniz Patlıcanı toplama konusunda gerçekten kendini çok geliştirdi; aynı çupra ve levrekte olduğu gibi biz bu ürünü son haline kadar işleyebiliyoruz. Katma değeri en yüksek şekilde yurtdışına ihracatını yapabiliyoruz. Türkiye bu konuda hammadde ihraç eden değil hammaddeyi ithal eden konumda. Türkiye'den Yunanistan'a gittiği tezi ise yanlış daha çok Çin'e ihraç edilen bir ürün. Biz kendi üretimimiz gibi, Yunanistan'dan da satın alıp, Çin'e satıyoruz.

Ürünün en büyük ihracat pazarı Çin diyebilir miyiz?

Evet Çin ama sanırım Çinlilerin yaşadığı yerler demek daha doğru bir ifade. Amerika'ya da gidiyor bu ürünler ama orada da Çinliler yiyor. Biz de fabrika olarak ağırlıklı yüzde 90'ı Çin'e gidecek şekilde ihracat yapıyoruz.

“Müsilajın bizim Deniz Patlıcanı'nı toplamamızla bir ilgisi yok ama bu müsilaj bizim denizlerimizde. Bununla ilgili yapılacak çalışmalara da katılmaya hazırız. Bence birçok sektörde olmayan bir hassasiyete sahip zaten bizim sektörümüz.”

Hakan Gürtekin

Peki siz nelere dikkat ediyorsunuz bu ürünleri toplarken?

Bize bağlı çalışan bir dalgıç grubumuz var. Bu dalgıç grubuyla yaz kış beraber çalışarak bu ürünlerin toplanmasını sağlıyoruz. Avlanan ürün Tarım İl ya da İlçe Müdürlüğü'nün önüne gidiyor, terazide tartılıyor. O ürün kaç kiloysa o kapsamda bir belge düzenleniyor. O belge sizin elinizde olmadığı sürece ihracat yapamıyorsunuz. Bizim için önemli olan yasak bölgelerden avlanan ürünleri almamak.

“Eskiden ‘Cezanı ver, git avlan’ deniliyordu resmen! Şimdi öyle bir yasa getirildi ki kaçak avcılık yapılan tekneye el konuluyor. 150-200 bin TL’ye varan para cezaları var. Artık kimse kaçak avlanmaya cesaret edemiyor.”

‘SIKI KONTROL ŞARTI’

Ekosisteme zarar vermemek adına nelere dikkat edilmeli peki? Kısa vadeli rant anlayışı, denizin üstünü de altını da öldürüyor. Buna nasıl dur denilmeli?

Bir kere avcılığın sıkı kontroller altında gerçekleştirilmesi gerekiyor. Şirketlerin, teknelerin kontrol altında olması ve bireylerin bir çatı altında eğitilmesi gerekir ki hem su ürünlerinin varlığı hem de doğanın şekli korunabilsin. Bilinçlendirme çalışmaları ile bence her türlü talanın önüne geçilir. Mesela bizim dalgıçlarımız su altında farkındalık ile ilgili yapılması planlanan her türlü etkinliğe ücretsiz katılım göstermek istediklerini belirtti. Örneğin bu müsilağın bizim Deniz Patlıcanı'nı toplamamızla bir ilgisi yok ama bu müsilağ bizim denizlerimizde. Bununla ilgili yapılacak çalışmalara da katılmaya hazırız. Bence birçok sektörde olmayan bir hassasiyete sahip zaten bizim sektörümüz.

Haber: Şermin ÇOLAK

'Müsilajın en büyük

NEDENİ

*Deniz Patlicanı
avcılığı değil,*

**ÇEVRE
KİRLİLİĞİDİR!**

ŞERMİN ÇOLAK

Ege Üniversitesi Su Ürünleri
Fakültesi, Su Ürünleri
Yetiştiriciliği Bölümü Araştırma

Görevlisi Dr. Deniz Günay ile denizel ekosistemde çok önemli faydaları olan Deniz Patlıcanı'nı konuştuk. Deniz Patlıcanı avcılığına, kullanım alanlarına, faydalarına ve ihracatı yapılan ülkelere değinen Dr. Günay, zengin besin içeriğine sahip bu ürünün birçok farklı alanda kullanılması sebebiyle kaçak avlanmasının önüne geçilmesi için sıkı denetim çalışmalarının yapılması gerektiğini kaydetti; doğaya sahip çıkmanın herkesin görevi olduğunu hatırlattı.

Dr. Günay ayrıca, denizlerdeki Müsilaj (Deniz Salyası) oluşumunun en büyük nedeninin çevre kirliliği olduğuna, bu sebeple de tek başına Deniz Patlıcanı avcılığının Müsilaj'dan sorumlu tutulmasının yanlış olacağına vurgu yaptı.

Dr. Deniz Günay

“Müsilaj’ın en büyük nedeni çevre kirliliğidir. Marmara Denizi’nin bir iç deniz olması ve bu bölgede sanayi ve tarımın yoğun olması kirliliğe neden oluyor. Plansız sanayileşmeyle birlikte yanlış tarım uygulamaları ve başarısız atık su yönetimi maalesef bugünlerin yaşanmasına neden oldu. Yani tek başına Deniz Patlicanı avcılığının müsilajdan sorumlu tutulması yanlıştır.”

‘SUCUL ORTAMDA FAYDASI ÇOK FAZLA’

Bize Deniz Patlicanını, kullanım alanlarını ve faydalarını anlatır mısınız?

Deniz Patlicanı, özellikle Asya-Pasifik bölgesinin birçok ülkesinde bin yılı aşkın süredir geleneksel ve ticari olarak kullanılan önemli bir derisi dikenli su ürünleri türü. Sucul ortam için faydası çok fazla. Çünkü denizlerin kurdu diyebileceğimiz bu tür, bentik yani deniz zemin döngüsünün bir parçası ve bentik koşullarının iyileştiricisidir. Çünkü hem beslenme hem de hareket aktivitesiyle ortamı oksijenlendirir ve böylece sediment dediğimiz deniz çamuru içinde yaşayan tüm canlılar yaşamlarını sürdürür. Deniz Patlicanları, sediment süzücü detritivor bir canlıdır. Yani deniz çamuru içindeki tüm su ürünleri dışı, diatom, alg, ve bakteri orjinli organik ve inorganik maddeleri sindirerek yerine temiz sedimenti doğaya bırakır. İnsan sağlığı için de çok yararlı bir tür. Zengin besin içeriği ile gıda sektöründe kullanılmasının yanında kozmetik, tıp, alternatif tıp ve ilaç sanayinde de kullanılmaktadır. Deniz Patlicanı’ndan elde edilen ürünlerden; zayıflık, iktidarsızlık, yaşlılık belirtileri, kabızlık, idrar problemleri ve eklem rahatsızlıkları tedavisinde yararlanılmaktadır. Ayrıca virüsleri azaltıcı etkisinden dolayı HIV virüsü tedavisinde, saponin adlı bir madde içerdiği için de anti kanserojen madde olarak da ilaç sanayisinde kullanılmaktadır.

Deniz Patlicanlarının toplanması müsilaj oluşumunda etkili midir? Müsilajın ne olduğunu da anlatarak açıklar mısınız?

Müsilajın en büyük nedeni çevre kirliliği. Marmara Denizi’nin bir iç deniz olması ve bu bölgede sanayi ve tarımın yoğun olması kirliliğe neden oluyor. Plansız sanayileşmeyle birlikte yanlış tarım uygulamaları ve başarısız atık su yönetimi maalesef bugünlerin yaşanmasına neden oldu. Tarımın, sanayinin ve evsel atık gibi karasal orjinli atıkların neden olduğu besleyici tuzlardaki artış ve bu sebeple artan alg miktarı ise müsilaja neden olmaktadır. Bu da sucul ortamda hızlı bir şekilde organik madde artışına, oksijen miktarının düşmesine ve canlıların yok olmasına neden olmaktadır. Ülkemizde, aşırı Deniz Patlicanı avcılığının yapılmasının yanında kaçak avcılığının yapılması sucul türlerin doğal stoklarını hızla tüketmektedir. Bu nedenle denizel ekosistemin dengesi hasarlaşmaktadır ancak Deniz Patlicanı avcılığı müsilaja sebep olan direkt bir etken değildir. Yani tek başına Deniz Patlicanı avcılığının müsilajdan sorumlu tutulması yanlıştır. Ancak dengenin kaybolması habitatın bozulmasına etkendir ve bu da müsilajın oluşum sürecini hızlandırabilir. Dengenin korunması ise müsilajdan sonra denizimizi geri kazanma süremizi hızlandırır. Her yıl ticari amaçlı su ürünleri avcılığında uygulanmak üzere bilimsel, çevresel, ekonomik ve sosyal hususlar göz önüne alınarak su ürünleri kaynaklarının korunmasını ve sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla “Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ” çıkarılarak, avcılığı gerçekleştirilen türlerle ilgili yasaklar getirilmektedir. Bu yasaklara uygun hareket etmek, geleceğimizi koruma altına almaktır. Müsilaj ve benzeri birçok istenmeyen aşırı kirlilik ortamlarıyla savaşımamızda bizlere güç katacaktır.

'BU TÜRLER EKOLOJİK DENGENİN PARÇASI'

Deniz canlılarının yok edilmesi ekolojik düzeni nasıl etkiliyor?

Besin zincirinden bir canlının azalması ya da yok olması ekolojik dengeyi bozar elbette. Sularımızı temizleyen Deniz Patlıcanı gibi birçok su ürünleri türü bulunmakta. Su kolonunu temizleyen midye, ıstırdye gibi çift kabuklu türleri ve Deniz Patlıcanı gibi sedimentle (deniz çamuru) beslenen denizkestanesi, denizel ekosistemimizin önemli türlerine örnek. Denizlerimizdeki bu türler sularımızdaki biyolojik kirliliği engelleyen canlılardır. Bu türler gibi birçok su ürünleri türü ekolojik dengenin bir parçası.

'SÜRDÜRÜLEBİLİR AVCILIK İÇİN FARKINDA OLMALIYIZ'

Bu konuda yapılması gereken çalışmalar nelerdir?

Çevre kirliliğine neden olan etmenler acilen ortadan kaldırılmalı. Gerek evsel gerekse endüstriyel ve tarımsal kaynaklı karasal atıklarımız mutlaka arıtılmalı. Doğaya dost ürünler kullanmaya özen göstermek ve doğaya saygılı yaşamak zaten hepimizin görevi. Bilimsel çalışmalar dikkate alınmalı. Örneğin, Türkiye denizlerinde bulunan Deniz Patlıcanı türlerinin biyolojik kirliliği önleyebildiği yıllar öncesinde kanıtlanmış her bilimsel toplantıda, her yayında dile getirilmiş. Bunun gibi birçok türle ilgili çalışmalar yapılmış ve paylaşılmıştır. Ancak maalesef Deniz Patlıcanı'nın ekolojik etkilerinden çok ekonomisi dikkat çekmiştir. Bu nedenle halkımızda çevre kirliliği, ekolojik dengenin korunması, sürdürülebilir avcılık gibi konularda acilen farkındalık yaratılmalı. Bu konularla ilgili gerek okullarda çocuklar bilinçlendirilmeli gerekse medyada kamu spotları hazırlanmalı. Avcılığı yapılan türlerde yumurtlama dönemleri dikkat edilmeli ve bu dönemlerde avcılığı gerçekleştirilmemelidir. Ortamda devamlı bir kirlilik etkeninin olması ve hızla artması, bu kirliliği önleyecek tedbirlerin alınmaması müsilajın nedeni. Bu kirliliği önleyecek tedbirlerden bir tanesi de sucul canlılardaki tür sayısını ve çeşitliliğinin artırılmasıdır. Bununla birlikte müsilaj temizlendikten sonra Deniz Patlıcanı gibi çevre dostu türlerin korunması, dolayısıyla

popülasyon yoğunluklarının artırılması bentik döngü sisteminin iyileşmesini takiben denizimizi geri kazanmamızı sağlayabilecektir.

Deniz Patlıcanı hangi alanlarda kullanılıyor, nerelere ihraç ediliyor?

Deniz Patlıcanı ihracatının en büyük sebebi özellikle Uzak Doğu ülkelerinden gelen talebin fazlalığı. Son yıllarda ülkemizin en fazla Deniz Patlıcanı ihracatını gerçekleştirdiği ülke ise Çin. Kurutulmuş ve dondurulmuş halde, 2014 yılında yaklaşık 28 ton olan Türkiye Deniz Patlıcanı ihracatı, 2017'de 855 tona, 2019'da bin 300 tona ulaşmıştır. 2019 yılında 7191 sayılı kanunun etkisiyle 526 tona düşmüştür. Fiyatları ise türe ve işlemesine bağlı olarak 80-150 dolar arasında değişmektedir. Talebin bu kadar fazla olması ve fiyatlarının yüksek olması ihracatını çekici hale getirmektedir. Öyle ki avcılığı yetersiz kalmakta 2019 yılında yaklaşık 3 ton, 2020 yılında ise Yunanistan ve Arnavutluk'tan 10 ton dondurulmuş Deniz Patlıcanı ithalatı gerçekleştirilerek tekrar çoğu Uzak Doğu ülkesi olmak üzere ihracatı gerçekleşmiştir. Talebin bu denli fazla olması, türlerin illegal ve kontrolsüz avcılığına neden olmaktadır. Buna bağlı olarak özellikle son 5-6 yıl içerisinde doğal stoklarımızın tükenme tehdidi ortaya çıkmıştır. Bu yüzden Deniz Patlıcanları popülasyonlarının düzenli olarak izlenmesi ve gerektiğinde koruma altına alınması gerekmektedir.

BİR ÜMÜTTÜR SEFERİHİSAR!

Hakan Bodrumlu

Ziraat Mühendisi
ve İz Gazete Yazarı

“Seferihisar barındırdığı kültürel mirası, doğal zenginliği ve örgütlü tarımsal üretim modelleri sayesinde git gide kötüleşen ülke tarımının tekrar ayağa kalkması için gerekli olan her materyale sahip bir kentimizdir. Sırf bu sebeple bile bir umuttur Seferihisar...”

İlksel Anadolu halkının, bereket bağışlayan toprağı, saygısıyla kutsamak amacıyla tasarımı-ladığı bir doğa tanrısıdır Dionysos ve adına birçok tören düzenlenmiştir. Her açıdan doğa ile özdeşleşen Dionysos'u en çok tarım ile uğraşan ve özellikle meyve yetiştiriciliği yapan çiftçiler anmıştır. Bu törenler, şaraplık üzüm bağlarının tomurcuklanması ile başlar ve beş gün geceli gündüzlü sürerdi. Şehirde bir barış, mutluluk, umut ve kardeşlik havası eser, hatta esir olan tutsakların bile aynı havayı soluması için salınmasına izin verilir. Halkın her kesimi açık havada bir tiyatrodaki toplanır ve kendileri için düzenlenen oyunları izler ve etkinliklerin tadını çıkarırdı. Şairler, yazarlar, oyuncular, şarkıcılar ve bu törenlerde görev alan herkes tanrının uşağı olarak görülürdü. Çeşitli yarışmalar düzenlenir ve ödül olarak üretilen en kaliteli zeytinyağı kazanana hediye edilirdi.

İşte bu ilksel Dionysos törenlerinin yapıldığı en önemli yerleşim yerlerinden biri de Seferihisar Teos Antik Kenti'dir. Teos Antik Kenti, içerisinde barındırdığı Dionysos Tapınağı ile tiyatrosu ve muazzam bir liman şehri olması açısından geçmişten bugüne Seferihisar'ın, İzmir'in hatta ülkemizin en önemli miraslarından birisidir.

Teos Antik Kenti, Akarca'dan Teos sahiline kadar uzanan bir limana sahiptir. Bu limandan, bölgede yetiştirilen tarımsal ürünler, mevcut 12 İyon kentinde satılır ve bölgede tarım ile uğraşan halkın refahını arttırdı. Ağırlıklı olarak şarap ve zeytinyağı ticaretinin yapıldığı Teos; 12 İyon kentinin en önemli noktasıydı.

Teos'u saran tarımsal bölgelerin iklimsel özellikleri, yetiştirilen ürünlerin kalitesi ve verimi bakımından muazzam bir ortam sağlıyordu. Özellikle şimdiki adı ile Gödençe yöresinin nispi rutubet oranının etkisi ile yetiştirilen ürünlerde hastalık ve zararlıların barınamaması sayesinde; ürün verimliliği ve kalitesindeki ciddi artışları bölgeyi tarımsal üreticilik açısından diğerlerinden ayırıyordu.

Denizden karalara doğru esen kuzey rüzgârının barındırdığı nem ve serinlik ile sabah gün ağarmasına karşı bölgeye kırağı yağmaya başlar. Zeytinin üzerinde, sadece yarımadanın ikliminde oluşabilen Phoma Oleae adındaki mantar, zeytine düşen bu çığ ile birleşince zeytin içindeki Olefin denilen acı suyu atarak damla damla uzaklaştırır ve zeytinin kendiliğinden olgunlaşmasına olanak sağlar. Bu zeytin çeşidi sayesinde hiçbir işlem yapılmadan sofralık ve yağlık zeytin, besin değeri en yüksek zeytin olarak, zeytin yetiştiriciliği yapılan coğrafyalar arasında öne çıkar.

İşte bu asırlık ağaçlardan elde edilen zeytinin yağı çok kıymetli olduğu

için bu bölge asırlarca birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Bu zeytinin adı da hepimizin severek tükettiği hurma zeytinidir.

Dionysos törenleri, insanlara yalnızca mutluluk içinde yaşamayı değil, aynı zamanda umut içinde ölmeyi de öğretilemiştir. Bilim adamlarına göre Teos yaklaşık yarım saat süren bir depremle, birbirinden çetin ve yıkıcı savaşlar ile yerle bir olmuş, tarihten bugüne bizlere harabeler ile etki ettiği coğrafyayı miras olarak bırakmıştır. Geçmişten bugüne bu coğrafyada değişmeyen tek şey tarımdır. Antik dönemde yetiştirilen ürünlerin çoğunu bugün de üretip geliştirip tüm dünyaya satabilmek, Gödençe gibi 300-350 kişilik bir nüfus ile küçücük bir köy olmasına rağmen tarımsal sanayinin sahibi olan Gödençe Köylüsünün işlettiği Gödençe Tarımsal Kalkınma Kooperatifi ile tüm ülkeye; tarım ve kooperatifçiliğe örnek bir model oluşturmaktadır.

Gödençe köylüsü hiç borcu olmayan son teknolojik yenilikleri de bünyesinde barındıran bir zeytinyağı fabrikası, 100 tonluk zeytinyağı depolama tesisi, paketleme ünitesi, onlarca tarımsal ürün markası ve çeşitli iştirakleri ile bugün ülke çiftçilerine, tarım düşünürlerine ve tüketicilere sunduğu kaliteli ürünleri ile örnek tarımsal model olarak karşımızda durmaktadır.

Seferihisar barındırdığı bu kültürel mirası, doğal zenginliği ve örgütlü tarımsal üretim modelleri sayesinde gitgide kötüleşen ülke tarımının tekrar ayağa kalması için gerekli olan her matelyale sahip bir kentimizdir.

Sırf bu sebeple bile bir umuttur Seferihisar...

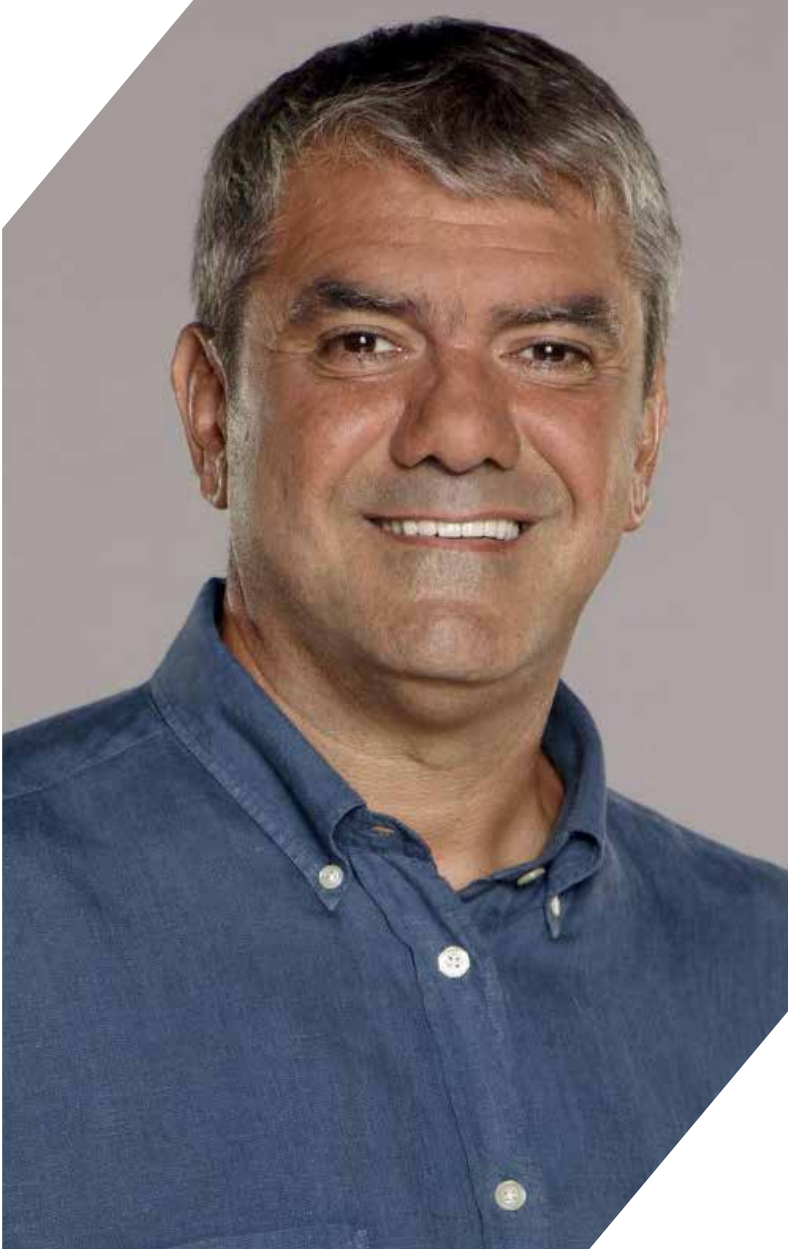

“Teos'u saran tarımsal bölgelerin iklimsel özellikleri, yetiştirilen ürünlerin kalitesi ve verimi bakımından muazzam bir ortam sağlıyordu. Özellikle şimdiki adı ile Gödençe yöresinin nispi rutubet oranının etkisi ile yetiştirilen ürünlerde hastalık ve zararlıların barınamaması sayesinde; ürün verimliliği ve kalitesindeki ciddi artışları bölgeyi tarımsal üreticilik açısından diğerlerinden ayırıyordu.”

35 SORUDA YILMAZ ÖZDİL:

İzmir'in İstanbul'a öykünmesini sevmiyorum

“İzmir'i yönetmek isteseydim, seçilir, yönetirdim, herkes kendi işini yapsın.”

1 Kendinizi huzurlu hissettiğiniz bir yer söyler misiniz?

Ailemle birlikteyken, özellikle tatildeyse... Çünkü çalışırken pek huzurlu bir insan olamıyorum.

2 Sevdiğiniz birini Ege'de ağırlayacak olsanız nereye götürürdünüz?

Bodrum'a götürüyorum.

3 İzmir'in en sevdiğiniz özelliği nedir?

İnsanı... İzmir'de 81 şehrin 81'inden de insan yaşar ama İzmir'in sosyal iklimi, insanı bir başka yapar.

4 İzmir'in en sevmediğiniz özelliği nedir?

İzmir'in İstanbul'a öykünmesini sevmiyorum.

5 İlham aldığınız kimse var mı?

Çok. En başta Mustafa Kemal.

6 Favori sanatçınız kim?

Müjdat Gezen. Bağımsızlığına hayranım.

7 Hatırladığınız en kötü anınız nedir?

Çocukken mahallede yangın çıkarmıştım. Bir inşaata ait kulübe vardı, içinde kibritle oynarken yanlışlıkla ateşe verdim, mahalle zor kurtuldu, 12 tane itfaiye aracı gelmişti, babam bir hafta filan aralıksız dövdü beni.

“Göztepeyim. İzmir’de Göztepe muhtarlığına kayıtlıydım, İstanbul’da da Göztepe muhtarlığına kayıtlıyım, manyaklık parayla değil.”

8 Defalarca izleyebileceğiniz film var mı?

Çok. Doktor Jivago mesela, The Godfather serileri, Hababam Sınıfı’nı herhalde 100 defa izlemiştir.

9 En son hangi kitabı okudunuz?

En son, Faruk Fıdancı’nın Oleatrium’unu bitirdim, aynı anda beş altı kitap okurum, o anki ruh halim hangisine uygunsa, onu açarım.

10 Hayvan besliyor musunuz?

Hayır.

11 Uzun romanlar mı kısa öyküler mi?

Mikro tarih.

12 Köşe yazılarını takip ediyor musunuz?

Mecburen, maalesef işim bu.

13 Kötü bir özelliğinizi söyler misiniz?

Bazen çok kırıcı oluyorum.

14 Parasız kaldığınız oldu mu?

Çoook... Ben üç defa işten atıldım, dört defa istifa ettim, bir defasında tam 11 ay işsiz kalmışım.

15 Başınız hiç kanunlarla belaya girdi mi?

Hayatımda kırmızı ışıkta bile geçmedim ama 14 tane avukatım var, şu an 17 davada yargılanıyorum, toplam 70 yıla yakın hapis cezası isteniyor,

toplam 25 milyon liraya yakın tazminat isteniyor, bugüne kadar hakkımda 500’ün üzerinde suç duyurusunda bulunuldu, 200’e yakın davada yargıldım.

16 Okulu sever miydiniz?

Hiç sevemedim.

17 Bağımlılıklarınız var mı?

Sigara alkol manasında soruyorsanız, yok. Sigarayı altı yedi sene önce bıraktım, içkiyi severim ama sosyal içiciyim, tek başıma oturup asla içmem.

18 En sevdiğiniz yemek nedir?

Biber dolması.

“Çocukken mahallede yangın çıkarmıştım. 12 tane itfaiye aracı gelmişti, mahalle zor kurtuldu, babam bir hafta filan aralıksız dövdü beni”

19 En büyük korkunuz nedir?

Özel bir korku hissetmiyorum.

20 Gün içerisinde en çok neye zaman ayırıyorsunuz?

Okumaya, yazmaya, maalesef mecburum.

21 Takip ettiğiniz dergiler-gazeteler var mı?

Hepsi. İşim bu benim.

22 Takip ettiğiniz twitter fenomenleri, facebook hesapları var mı?

Yok. Sosyal medya hesaplarımı, mesajlarımı, gazetem yönetiyor, karşı olduğum için değil, vaktim olmadığı için... Zaten gazetede köşem olduğu için, ne söylemek istiyorsam, köşemden söylüyorum. İşten ayrılırsam, sosyal medyada etkin olurum.

23 Başka bir çağda dünyaya gelme şansınız olsaydı ne seçim yapardınız?

Hangi çağda dünyaya gelirsen gel, dün geçti, yarın meçhul, hayat bir gündür, o da bugündür.

24 Dünyadan ümidiniz var mı?

Dünya bizatihi ümittir.

25 Memleket nasıl kurtulur?

19 Mayıs kurucu ayarları, tek çözümdür.

26 Dünyayı yönetseydiniz ilk neyi değiştirdiniz?

Hiç düşünmedim.

27 İzmir’i yönetseydiniz ilk neyi değiştirdiniz?

İzmir’i yönetmek isteseydim, seçilir, yönetirdim, herkes kendi işini yapsın.

28 Tam 35 mi, 35 buçuk mu?

Göztepeliyim. İzmir’de Göztepe muhtarlığına kayıtlıydım, İstanbul’da da Göztepe muhtarlığına kayıtlıyım, manyaklık parayla değil.

29 Yüklü miktarda kaybolmuş para bulsanız ne yaparsınız?

Çok şükür, gırtlığımızdan bize ait olmayan tek kuruş geçmedi.

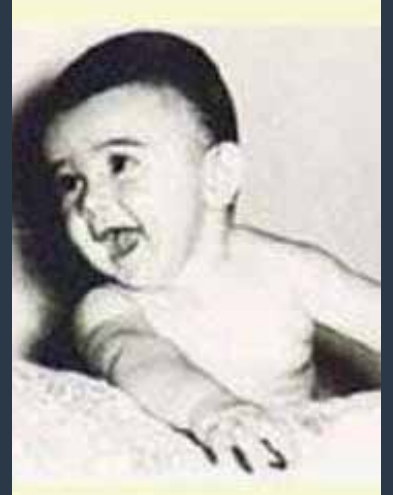
30 Şanslı mısınız yoksa şanssız mı?

Şanslıyım.

31 En beğendiğiniz fotoğrafınız hangisi?

Hiç düşünmemişim.

32 Bizimle bir çocukluk fotoğrafınızı paylaşır mısınız?

33 En sevdiğiniz kelime?

Hiç düşünmemişim.

34 En nefret ettiğiniz kelime?

Hiç düşünmemişim.

35 Yaşamınızdaki son sözünüz bu olacak olsa, ne demek isterdiniz?

Yaşarken anlatamadıysam, ölürken pek anlatabileceğimi sanıyorum.

Bu söyleşi, ilk olarak günlük İz Gazete’nin kuruluş sayısında çıkmıştır.

*“Yerel müzisyenler,
'ata tohumları' kadar
önemli bir meseledir”*

Yolcu Bilginç
İzmir Büyükşehir Belediyesi Türk Halk Müziği Korosu Şefi

Şermin Çolak

İzmir Büyükşehir Belediyesi Türk Halk Müziği Korosu Şefi Yolcu Bilginç ile yerel yönetimler ve kültür-sanat ilişkisini, belediyelerin sorumluluklarını, yerel müzisyenlerin önemini ve koro şefliği sürecinin nasıl başladığını konuştuk. Aynı zamanda Tahtacı Alevileri Kültür Dernekleri Federasyonu Kurucu Başkanı da olan Bilginç, Aleviliğin müziğine olan etkisine de değindi. Kültür-sanatın gelecek nesillere plansız, stratejisiz, hedefsiz ve adeta Allaha emanet aktarıldığını söyleyen, ayrıca günümüzde sera domatesi gibi kokusuz ve tatsız Halk Müziği müzisyenlerinin yetiştirildiğini ifade eden Bilginç, toplum ve müzik arasındaki ilişkiye dair de, "Halk ne noktada ise müziği de aynı noktadadır. Devlet tarımda yerli üretimi engelleyip ithal ürüne yöneliyor. Aynı politika kültür sanat alanında da uygulamada" diye konuştu.

Ayrıca Bilginç, yerel müzisyenlere dair ise, "Geleneksel, yöresel, orijinal sebze ve meyve 'ata tohumları' nasıl önemli bir konu ise bu yerel müzisyenler konusu da aynı şekilde önemlidir." yorumunu yaptı.

SEFERİHİSAR, MÜZİĞİMDE BİLİMSEL BAŞLANGIÇ NOKTASI

Bize biraz kendinizden bahseder misiniz? Müziğe başlama süreciniz nasıl oldu, sizi neler etkiledi? Seferihisar'ın müzik açısından sizin için önemi nedir?

1966 İzmir-Urla-Bademler Köyü doğumluyum. Aşık Veysel'in "İki kapılı bir handa, gidiyorum gündüz gece" şiirinden esinlenen babam, adımları Yolcu koymuş.

İlkokulu köyümde okudum, 4'üncü sınıfta mandolin kursuna katıldım, başarılı oldum. Köyümde bağlama çalan büyüklerimden ilk bağlama sesini duyduğumda adeta büyülendim. Ortaokulu yine köyümde okudum. Orta 2'nci sınıftayken babama bağlama aldırıp, kendi kendime öğrenmeye gayret ettim. Lise eğitimim için Seferihisar Lisesi'ne yazıldım. Orada müzik öğretmenim İbrahim Kaymaz nota öğretti. Ayrıca bağlama çalıyor olması da benim için sağlam bir temel oluşturdu. Bu nedenle Seferihisar müzik hayatımda bilimsel başlangıç noktası olmuştur.

TAHTACILAR, ÖZGÜN KÜLTÜRÜ KORUMUŞ

Bir söyleşinizde "Hiçbir Alevi grubunun semah müzikleri, Tahtacılarınkine benzemez. Benim için en güzel DNA testi budur" diyorsunuz. Bu cümleyi biraz açar mısınız? Aleviliğin ve Tahtacı Aleviliğinin, sizin müziğinize etkileri nedir?

Üniversite için 1983 yılında, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Türk Müziği Devlet Konservatuvarı, Temel Bilimler Bölümü'nü kazandım. Nida Tüfekçi, Yücel Paşmakçı gibi büyük halk müziği ustalarının öğrencisi oldum. Lisans tezim "Bademler Köyünün Müzik Kültürü" idi.

Yüksek Lisans eğitimi de yine İTÜ'de Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Halkbilimi Araştırmacılığı üzerine yaptım. Yüksek Lisans tezim "Tahtacı Semahlarının Söz ve Müzik Yapısı" idi.

“Halk ne noktada ise müziği de aynı noktadadır. Devlet tarımda yerli üretimi engelleyip, ithal ürüne yöneliyor. Aynı politika, kültür sanat alanında da uygulamada.”

Konservatuara ilk hazırlandığım dönemde ve okul süresi boyunca derlemeler yapmıştım. Yüksek lisans eğitimimi yürütürken, bir taraftan da Arif Sağ Müzik Kursu’nda bağlama, solfej, repertuar dersleri öğretmenliği yaptım. Anadolu’nun her yerinden Alevilerle ve semahlarıyla tanıştım. Hiçbiri bizim Tahtacı Alevilerinin Semah müziğine benzemiyordu. Sadece 2 veya 3 bölümlü olması benzer yönüydü. Ama melodik cümleler benzersizdi. Müzik, toplumların ortak bir tarihi olup olmadığını ortaya koyan en ince detay belirleyicidir. Nitekim Tahtacı Alevilerinin “Erdebil Süreği”ne bağlı olduğu, Hacı Bektaş Dergâhına bağlı olmadığı ortaya çıktı. Dağlarda kapalı toplum halinde yaşamış olması da özgün kültürü; değişmeden, bozulmadan, asimile olmadan sürdürme gelmesini kolaylaştırmıştır.

Alevi müziği deyişler, nefesler, semahlar ile doludur. Ben de Alevi bir anne ve babanın çocuğu olarak, Alevi köyünde doğup büyürken bu müzik kültüründen elbette etkilendim. Akademik inceleme yaptığım bu konuyu, bir de Tahtacı Dernekleri Federasyonu’nun ilk kuruluşundan beri başında, köy köy gezerek bulunmam, tanık olmam, elbette benim müziğimi derinden etkiledi.

‘HALK MÜZİĞİNİN GEREĞİNİ ANLATTIM’

Peki, İzmir Büyükşehir Belediyesi Türk Halk Müziği Korosu’nun kuruluşunda yer aldınız, bu süreç nasıl gelişti, nasıl çalışmalar yaptınız?

Ben Aşık Veysel’in hayatını okuduğumda, köyündeki en güzel meyveleri onun yetiştirdiğini okudum. Elma koparırken bir fotoğrafı vardır. Kolunda asılı bastonu ve yanında köpeğiyle elma koparır. Bu fotoğraf ve mesaj hiç aklımdan çıkmaz. Gözleri gören sağlıklı o kadar köy halkı içinde, en güzel meyve ağacını Veysel Emmi yetiştirmiş. Ben de ağaç dikmeyi kafama takmıştım. Neyse kismet oldu, 630 dönüm hazine arazisi kiraladım ve fıstıkçamı diktim. 7 yaşına geldiğinde 2006 yılında, büyük bir yangın yaşadım ve 500 dönüm ağaçlandırmaya sahah kül oldu. Çok büyük üzüntü yaşadım,

hayallerim çöktü, hevesim kurudu. Yeni bir yolculuğa çıkıp, yeni şeyler yapmaya karar verdim. Bunların biri TAHTACI TÜRKMEN ALEVİ köylerini tek tek gezip kültürel örgütlenmesini sağlamaktı.

İkincisi ise, İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesinde hiç Türk Halk Müziği Korosu kurulmamış olduğunu öğrendim ve bunu oluşturmak gereğini anlatan bir dilekçeyi içeri verdim. Bir buçuk yıl sonra İzmir Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Selma Nalbantoğlu, beni aradı ve çağırdı. Konuştuk ve koroyu kurduk. Çalıştırıcı ve şef olarak başına beni atadılar, her yıl 2-6 arası konser yaptık. Bugüne kadar 60 konser verdik. Hâlâ da çalışmamız devam ediyor.

BÜROKRASIYE UYGUN, İÇİ BOŞ ETKİNLİKLER!

Yerel yönetimlerin kültür sanat çalışmalarına popülist yaklaştığı söylenir. Sizce başta Büyükşehir olmak üzere, ilçe belediyelerinin kültür-sanat ilişkisi nasıl?

Öncelikle genel yönetimin kültür-sanatta sağlığını, bilimsel bir politikasının maalesef olmadığını vurgulamak istiyorum.

Gelelim yerel yönetimlere... Her ilde kültürün ve sanatın önde gelen ustalarıyla periyodik toplantılar yaparak hedefler, projeler belirleyip uygulamak gerekir. İl Millî Eğitim Müdürlüğü, İl Kültür Müdürlüğü, Büyükşehir Belediyesinin Kültür Sanat Daire Başkanlığı, üniversitelerin ilgili müdürlükleri, konservatuarlar ortaklaşa, koordineli çalışırsa en ideali olur. Her dalın sanatçıları, uzmanları o dal üzerine çalışmalı.

Peki pratikte yaşadığımız ne? Bazen sanatla, kültürle ilgisi olmayan bürokratlar bu bölümlerin başına getirilir, bilenlere de danışılmaz. Bürokrasiye uygun imzalar atılır, evraklar düzenlenir ama içerik boştur, hedef ya az bütçe ile yılı tamamlamak ya popülist etkinlikler yaparak seçmeni etkilemek ya da belediye başkanına şirin görünecek etkinlikler yapmak şeklinde olur.

“Bizde bir nesil, şehir içi minibüslerde dinlediği müziklerle büyüdü. Şiirsel zenginliği olmayan, insanın enerjisini alıp bitiren, yozlaşmış müziklerle tahriş edilen bir müzikal zevkimiz oldu. Bu, stratejik hedefleri planlanarak düzeltilmesi, yüceltilmesi gereken toplumsal sorunumuzdur.”

TUNÇ SOYER'DEN SONRA PLANLAMAYA BAŞLANDI'

O ilin veya ilçenin geleneksel müzikleri, yöresel sanatçıları, düğün çalan davul zurnacıları, halk dansları, fıkraları, hikâyeleri, el sanatları vs. köy köy derlenerek arşivlenmeli, yeni kuşaklara, gençlere, heveslilere aktarılmalıdır. İl merkezinden koordine edilecek bu çalışmalarda en yetenekli kişiler seçilerek, onları daha da geliştirecek eğitimler, seminerler, sergiler, konserlerle il kültürel kimliği geliştirilmelidir. Bu çalışmaları her ilçe belediyesi veya büyükşehir ayrı ayrı yapmakta. Tunç Soyer başkandan sonra bir koordinasyon çalışması planlanmaya başlanmış görünüyor. Umarım bu konuda kayda değer başarı sağlanır.

'ATA TOHURLARI KADAR ÖNEMLİ BİR MESELE'

Yerel müzisyenlerin önemini nasıl anlatırsınız?

Gelenekte yerel müzisyenler ya düğün çalıcıları olagelmıştır ya da kişisel olarak kendini geliştirmiş icracılar, derlemeciler olmuştur. Nesiller arası müzikal köprülerdir bunlar. Mutlaka kayıt altına alınıp, genç kuşaklara aktarılmalıdır. Tarihi bir bina nasıl restore edilip orijinalliği korunuyor ise geleneksel müziğin taşıyıcılarının da ustalar tarafından doğru yönlendirilip, eserleri bozmadan, değiştirmeden icra etmeleri sağlanmalıdır. Geleneksel, yöresel, orijinal sebze ve meyve 'ata tohumları' nasıl önemli bir konu ise bu yerel müzisyenler konusu da aynı şekilde önemlidir.

'SERA DOMATESİ GİBİ TATSIZ HALK MÜZİĞİ...'

Sizce halk müziği şuan ne noktada? Gençlerin rap-pop müziğe yoğunlaşması ile ilgili ne düşünüyorsunuz?

Halk ne noktada ise müziği de aynı noktadadır.

Devlet tarımda yerli üretimi engelleyip, ithal ürüne yöneliyor. Aynı politika kültür sanat alanında da uygulamada. Halk Müziğini koruyup geliştirecek bir politika üretmeyip, halkımızın kulağına geleneksel müziğimiz yerine, tv kanallarından, internet üzerinden bizi anlatmayan sözler ve müzikleri pompalıyor. Konservatuarlar ise yöresel müziğimizi şehir merkezlerinde okulda öğretmeye çalışıyor. Oysaki geleneksel Halk Müziğimiz halkın içinde, köyünde yaşamaktadır. Eğitim o yörede, yerel sanatçılarla buluşturularak, birlikte yaşama imkânı sağlanarak verilmelidir. Aksi halde sera domatesi gibi kokusuz, tatsız Halk Müziği müzisyenleri yetiştir. Zaten olan da bu. Çok hassas bir konudur bu yetiştirme teknikleri.

ŞİİRSEL ZENGİNLİĞİ OLMAYAN MÜZİK!

Müzik yaparken sizce asıl dert/telaş nedir?

Müzisyenin geçim sıkıntısı olduğunda hedefi sapıyor, önceliği hayat zorluğuyla mücadele oluyor. İyi müzisyenlerin, iyi mekânlarda, iyi teknik imkânlar altında müzik yapması, kaliteli seyirciye çalıp söylemesi ve beğeni kazanması çok önemli. Bunların maddi boyutu da var, doğru müzik dinleyicisinin küçük yaşlardan itibaren oluşturulması da var. Bizde bir nesil, şehir içi minibüslerde dinlediği müziklerle büyüdü. Şiirsel zenginliği olmayan, insanın enerjisini alıp bitiren, yozlaşmış müziklerle tahriş edilen bir müzikal zevkimiz oldu. Bu, stratejik hedefleri planlanarak düzeltilmesi, yüceltilmesi gereken toplumsal sorunumuzdur.

Beni dertlendiren, telaşlandıran konular bunlardır. Kültürümüz, sanatımız gelecek nesillere, plansız, stratejisiz, hedefsiz, Allaha emanet bir şekilde aktarılıyor. Gençlerin doğru ve kaliteliyi seçmesi için devlet veya yerel yönetimler olarak etkili bir yönlendirme seçeneğimiz ve eylemimiz olmalı.

Teşekkür ederiz, bu keyifli söyleşi için...

Ben teşekkür ederim. Birlik, beraberlik ve umut dolu yarınlar diliyorum.

OYUNCULAR BİRLİĞİNİN BEŞİĞİ

TEOS

Orçun Masatçı **Tiyatro Sanatçısı**

Türkiye Tiyatro Buluşmaları 14 yıldır ülke tiyatrosunun gündemini oluşturmakta. İzmir'in birçok ilçesinde yapılan buluşmalar ilk kez 2006'da Seferihisar'da hayat buldu. Tunç Soyer tüm imkansızlığa rağmen, hiç bir ticari faaliyetin oluşmadığı buluşmalara destek vererek Türkiye tiyatrosunun, zamanın sorunlarını tartışmasında önemli bir rol oynadı. Türkiye Tiyatro Buluşması'nın yanı sıra Seferihisar Sinema Festivali, Seferihisar Sokak Tiyatroları Festivali ile de önemli adımlar attı. En son 2019' hayata geçen son buluşma yine Seferihisar'da Teos Sanat Kampı'nda yapıldığında Tunç Soyer bu sefer festivalin yükünü İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı olarak omuzlamıştı. Başkan İsmail Yetişkin ise yeni gelmesine ve kısıtlı imkanlarına rağmen muazzam bir projeyi ayağının tozuyla hayata geçirmişti.

“Oyuncuların, sorunlarını çözmek için tarihte ilk kez toplandığı Teos Antik Kenti, zaman değişmesine rağmen sanatın birliğine beşik olmaya devam ediyor. Birbirinden farklı onlarca fikrin tanıklığında, ülke sanatının geleceğinin belirlenmesinde bir demokrasi başkenti rolü üstleniyor.”

Birbirinden önemli tiyatro topluluklarının ağırlandığını ve günde ortalama 6 atölyenin, 4 söyleşinin gerçekleştiği festival birçok konuyu masaya yatırmış oldu. Türkiye Tiyatro Buluşmaları'nda, Ferhan Şensoy'dan Rutkay Aziz'e kadar birçok sanatçı sahnede yer aldı. Orhan Alkaya'dan Orhan Aydın'a kadar birçok sanatçı söyleşi ve atölyelerde yerlerini aldılar. 300'ün üstünde genç sanatçı bu festivalde çadırlarda konaklayarak etkinliklere katıldı. Son Türkiye Tiyatro Buluşması'nın birçok etkinliği, bugün etkin bir yayına geçen İz Televizyonu'nun ilk programlarını oluşturdu. Gün içinde pek çok konuk İz Televizyonu'na festivali ve sanat gündemini değer-

lendirdi. Türkiye Tiyatro Buluşması, ülke çapında pek çok büyük örgütün kurulmasına vesile oldu. Bu örgütlerin yaptığı organizasyonlar ülke dışına çıkarak uluslararası bir hale geldi. Bu sene Selçuk'ta gerçekleşecek Türkiye Tiyatro Buluşması'na İsveç, İtalya ve Almanya'dan katılacak konuklar bu tartışmaların sonucunda ortaya çıkmıştır.

Oyuncuların, sorunlarını çözmek için tarihte ilk kez toplandığı Teos Antik Kenti, zaman değişmesine rağmen sanatın birlikteliğine beşik olmaya devam ediyor. Birbirinden farklı onlarca fikrin tanıklığında, ülke sanatının geleceğinin belirlenmesinde bir demokrasi başkenti rolü üstleniyor. Bunu hayata

geçiren başta İzmir Halk Tiyatrosu olmak üzere, Tunç Soyer'e, Osman Özgüven'e, Mehmet Gönenç'e ve İsmail Yetişkin'e teşekkürü borç biliyoruz. Özellikle planlanmasında, etkinliklerin yer alacakları yerlere kadar ilgiyle sürece dahil olan, sadece alt yapı değil fikir ve düşün desteği veren Tunç Soyer, sanat üstüne ne kadar ayrıntılı tasarımlar yaptığını ve ne denli kenti düşündüğünü de bu festivallerde göstermişti. Bu ayrıntıyı belirtmeden geçmek olmaz. Eminiz ki buluşmaların sürmesi, ülke tiyatrosundaki gündemi değiştirecek ve kentimizin sanat ve demokrasi beşiği olmasının altını uluslararası alanda kalın çizgilerle çizecektir.

*Sosyal belediyecilik için
güzel bir örnek;*

Seferihisar Film Günleri

İçeriğiyle etkili, gördüğü ilgiyle de önemini daha da artıran ve yerelin marka değerini yükseltecek olan film festivali ve içeriklerin artıp süreklilik kazanması; unutulmaya yüz tutmuş toplumcu belediyecilik anlayışının olmazsa olmazı güçlü bir kültür sanat politikası için çok önemli örneklerdir.

Yunus Kara Tiyatro sanatçısı

Seferihisar, sanat ile özellikle oyunculuk sanatı ile bağı çok güçlü olan bir yer oldu her zaman. Bu sebeple sanatçıların da Seferihisar'a bakışı bir başka olmuştur. Yenikapı Tiyatrosu oyuncularını da artık herkesin bildiği "tarihte ilk aktörler birliğinin kurulduğu yer" olan Seferihisar'a büyük bir sevgi ile ciddi emekler verdi ve önemli üretimler ile katkı sunmaya çalıştı. Bunlardan bir tanesi de 5-6-7 Ağustos 2011 tarihlerinde gerçekleştirilen "Seferihisar Film Günleri" idi. Günümüzde İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde başkanlık görevini sürdürmekte olan Tunç Soyer o yıllarda Seferihisar Belediyesi'nde başkanken de sanatın önemini, değerini takdir etmekle birlikte Seferihisar'ın da sanatçılar için tarihsel önemini farkında bir yönetim göstermekteydi. Kendisinin daha doğrusu o dönemki Seferihisar

Belediyesi'nin destekleriyle hayata geçirilen festivalde İzmir'in ve Türkiye'nin değerleri beyaz perde de Seferihisarlılar ile buluştu. Örneğin festivalin açılışı Seferihisarlı yönetmen Çağan Irmak'ın "Prenses'in Uykusu" filmi ile gerçekleştirildi.

Yoğun ilgi ile geçen ilk günün ardından ikinci gün Sığacık Kaleiçi'nde sahne kadınlarındı. Otostop ile dünya turu yaparken Türkiye'de öldürülen İtalyan sanatçı Pippa Bacca'nın anısına ve yolculuğuna ithafen çok değerli bir film hazırlayan belgesel yönetmeni Bingöl Elmas'ın söyleşisi ve hazırladığı belgesel "Pippa'ya Mektubum" Seferihisarlılar ile buluştu. Belgesel öncesinde de kısa film kuşağı beyaz perde de idi. Hem söyleşiye hem de filmlere özellikle kadın seyircilerin ilgisi yoğun oldu.

Festivalin son gününe ise Yeşilçam'ın değerli emekçilerinden, pek çok konuda belgeseller ve kitaplar hazırlayan Mesut Kara konuk oldu. Tiyatromuzun parlak ve devrimci oyuncularından olan ve beyaz perde de boy göstermiş Erkan Yücel'i andık. Memleketi köy

köy gezerek arkasından "şimdi geçti buradan" dedirten aktör için hem AST kariyerini hem köy gezmesini hem de verdiği büyük emek ve tiyatro yapmak için ödediği bedelleri tanıklarıyla beraber anlattığı belgesel filmi "Erkan Yücel Belgeseli"ni ve Yeşilçam'ın yaratıcı ve eğlenceli tecrübelerinden olan fantastik filmleri konu alan belgesel filmi "Fantastik Filmler Belgeseli" izledik.

Popüler, belgesel, kısa pek çok nitelikli filmin Seferihisar halkı ile buluşturulmasına vesile olan festival; sadece yaz akşamlarında güzel filmler izleyerek sosyalleşmek, sanatçılarla konuşmak ve farklı konularda filmler aracılığıyla ilgilenmekle kalmamış, sosyal belediyecilik anlamında neler yapılabileceğine dair kıymetli bir örnek teşkil etmiştir. İçeriği ile etkili, gördüğü ilgi ile de önemini daha da artıran ve yerelin marka değerini yükseltecek olan festival ve içeriklerin artması ve süreklilik kazanması; unutulmaya yüz tutmuş toplumcu belediyecilik anlayışının olmazsa olmazı güçlü bir kültür sanat politikası için çok önemli örneklerdir. Unutulmaması dileğiyle...

Seferihisar'ın köylerinde tiyatro var

“Köylerin meydanlarında, sokak lambalarının altında oyun oynadık, ışıklar yetersiz geldiği zaman da köyde yaşayanlar arabalarını oyun alanına yöneltip farlarını açtılar. Belki de bizi bir sonraki sene için en çok bekleyenler çocuklardı.”

M. Serkan Koçak
Tiyatro sanatçısı

“Sokağa çıkıyoruz. Özgürlük alanlarımızı terk etmediğimizi, dertlerimizi estetize etmek için referans aldığımız yaşamların doğduğu kaynakları beslediğimizi anlatıyoruz. Seferihisar’ın köylerinde, sokaklarında öykülerimizi anlatıyor, her alanda oyunlarımızı oynuyoruz.”

Yenikapı Tiyatrosu olarak sahnelerden fazla sokaklarda yer aldık. İlk yaptığımız Türkiye Tiyatro Buluşması’ndan sonra altı buluşmayı (4’üncü, 8’inci, 10’uncu, 11’inci, 12’nci ve 13’üncü) Seferihisar’da ve köylerinde gerçekleştirdik ayrıca bir de ‘Köylerde Tiyatro’ projesi yaptık. Tiyatro festivalini ilk yaptığımız zamanlarda elbette zorluklar yaşadık. Her bir eve ulaşmak için köy caminin minarelerinden duyurular yapıldı, çocuklar bizden daha fazla heyecanlandılar ellerimizde müzik aletleri sokaklarda dolaşırken en önde çocuklar vardı. Bir yandan kortejin önünde dans ederken bir yandan da evlerin kapılarını çaldılar. Köylerin meydanlarında, sokak lambalarının altında oyun oynadık, ışıklar yetersiz geldiği zaman da köyde yaşayanlar arabalarını oyun alanına yöneltip farlarını açtılar. Belki de bizi bir sonraki sene için en çok bekleyenler çocuklardı.

DTCF’de asılan pankartta “Tiyatro Zorunlu Olarak Politik Bir Eylemdir” yazılmıştı. Üniversitelerden ihraç edilen akademisyen hocalarımız nasıl derslerine sokakta devam ettilerse biz de mücadelemize devam ettik. Bir derdimizi anlatmak için çıktığımız bu süreçte gerek sokaklarda gerek sahnelerde hep insanı anlattık. Ve anlattığımız insanlar bizim yabancımız değil ailemizden biri, kapı komşumuzdu. 2016 yılında KHK ile kapatıldığımızda açıkçası çok güldük. Bir hükümet nasıl oluyor da “sokak tiyatrosunu kapatıyor, dekorlarına el koyabiliyor” diye çok düşündük. Elbette bu bizi üretmekten alkoymadı. Biz festivallerimizi yapmaya sokaklarda ve sahneler de olmaya devam

edeceğiz. Çernişevski’nin de dediği gibi “Sanatçı gerçeği yalnızca yansıtmaz onu açıklar ve

yargılar. Bunu yaparken de tarafsız kalamaz.”

Augusto Boal (Ezilenlerin Tiyatrosu)¹

Yaşamak şakaya gelmez,
büyük bir ciddiyetle yaşayacaksın...
Yani, öylesine ciddiye alacaksın ki yaşamayı,
yetmişinde bile, mesela, zeytin diyeceksin,
hem de öyle çocuklara falan kalır diye değil,
ölmekten korktuğun halde ölüme inanmadığın için,
yaşamak, yani ağır bastığından.

1947 – Nazım Hikmet

Seferihisar'ın en değerli ürünlerinden biri olan zeytinin korunması ve kıymetini sürdürülebilir kılmak için ilçedeki bin yıllık anıt zeytin ağaçlarının envanteri çıkarılmıştır. Bin 800 yaşında olduğu tahmin edilen Umay Nine Ağacı'nın zeytininden elde edilen ve her yıl açık artırımla satılan zeytinyağının yarım litresi ise en son 2018 yılında 30 bin TL'ye alıcı bulmuştur.